

sa

Sektorske_analize

studenj 2025. _ broj 126 _ godina 14 ISSN: 1848-8986

eiz ekonomski
institut,
zagreb

hr
HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Financira
Europska unija
NextGenerationEU

_Turizam

Autori_ Goran Buturac i Ivana Rašić

_Sadržaj

_3 Turizam u Hrvatskoj u 2025. godini

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u Hrvatskoj je u prvih devet mjeseci ove godine zabilježeno 18,7 milijuna dolazaka turista koji su ostvarili 89,4 milijuna noćenja. Istovremeno, broj dolazaka turista povećan je za 2,3 posto na međugodišnjoj razini, a broj noćenja za 1,2 posto.

_13 Turizam u Hrvatskoj u 2024. godini

U Hrvatskoj je 2024. godine ostvareno 20,2 milijuna dolazaka i 93,7 milijuna noćenja turista, što na međugodišnjoj razini predstavlja rast dolazaka turista za 3,9 posto, a noćenja za 1,4 posto.

_25 Značaj turizma u gospodarstvu Republike Hrvatske

Hrvatski turizam je 2024. godine ostvario devizne prihode u visini od 15,0 milijardi eura, što je povećanje od 2,8 posto na međugodišnjoj razini.

_30 Najveća trgovačka društva

Ukupni prihodi deset vodećih trgovačkih društava hotelske djelatnosti u 2024. godini iznosili su 1,4 milijarde eura i bili za 8,7 posto veći u odnosu na prethodnu godinu.

_33 Izvještaj sa Zagrebačke burze

Od vodećih deset društava iz ove djelatnosti, na Zagrebačku burzu uvršteno je njih šest, i to redom Arena Hospitality Group d.d., Imperial Riviera d.d., Liburnia Riviera Hoteli d.d., Maistra d.d., Plava laguna d.d. i Valamar Riviera d.d.

_34 Svjetski turizam u 2025. i 2024. godini

U razdoblju od siječnja do rujna 2025. godine zabilježena je 1,1 milijarda međunarodnih dolazaka turista, što je oko 50 milijuna [5 posto] više nego u istom razdoblju 2024. Najbolje turističke rezultate pritom ostvaruju Europa, Afrika i Azija.

_36 Zaključak i očekivanja

Uz osjetni rast cijena hrane i pića te energenata prisutan u zadnjih nekoliko godina, rast cijena smještaja mogao bi pridonijeti slabljenju cjenovne konkurentnosti hrvatskog turizma. To bi u konačnici moglo pospešiti proces nastavka usporavanja turističke aktivnosti u narednom razdoblju.

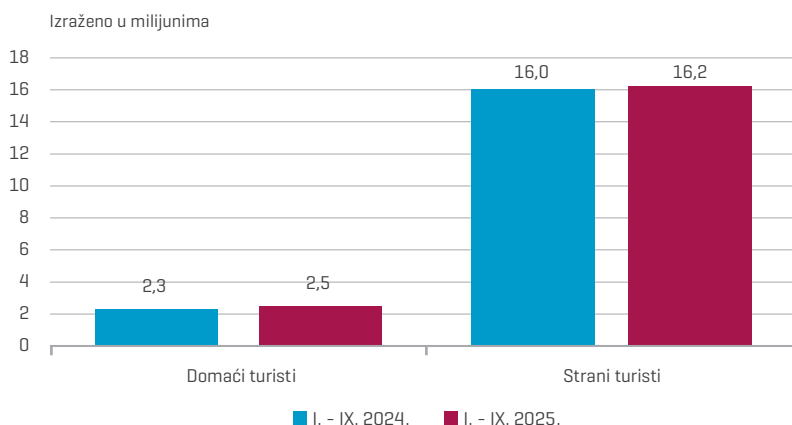
Ova publikacija izrađena je u sklopu aktivnosti "Popularizacija znanosti kroz publikaciju Sektorske analize" u Ekonomskom institutu, Zagreb te sufinancirana sredstvima iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. – NextGenerationEU.

Turizam u Hrvatskoj u 2025. godini

Turizam je od iznimne važnosti za hrvatsko gospodarstvo. Osim izravnih učinaka na bruto domaći proizvod (BDP), dodanu vrijednost i zaposlenost, postoje neizravni i inducirani učinci turizma na gospodarstvo. Neizravnim učincima turizam doprinosi rastu aktivnosti i zapošljavanju u ostalim sektorima poput trgovine, transporta, građevinarstva, proizvodnje namještaja, proizvodnje transportnih sredstava i dr. [Buturac i Rašić, 2024, str. 3]. Zaposleni u svim tim djelatnostima svojim dohocima kreiraju dodatnu potražnju u drugim sektorima i na taj način proizvode inducirani učinak na gospodarstvo. Jedan od najčešće korištenih uvodnih pokazatelja o stanju i trendovima u turizmu su podaci o broju dolazaka i noćenja. Stoga ovo istraživanje o turističkoj aktivnosti u Hrvatskoj započinjemo upravo analizom broja dolazaka i noćenja.

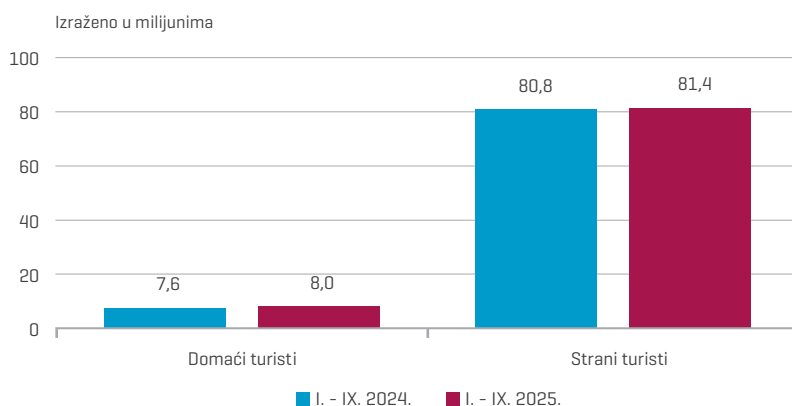
Slika 1.
Dolasci domaćih i stranih turista u razdoblju od siječnja do rujna 2024. i 2025. godine, u milijunima

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Slika 2.
Noćenja domaćih i stranih turista u razdoblju od siječnja do rujna 2024. i 2025. godine, u milijunima

Izvor: Državni zavod za statistiku.

“U prvih devet mjeseci 2025. godine u Hrvatskoj je ostvareno 89,4 milijuna noćenja turista, što je 1,2 posto više noćenja nego tijekom istog razdoblja prošle godine.

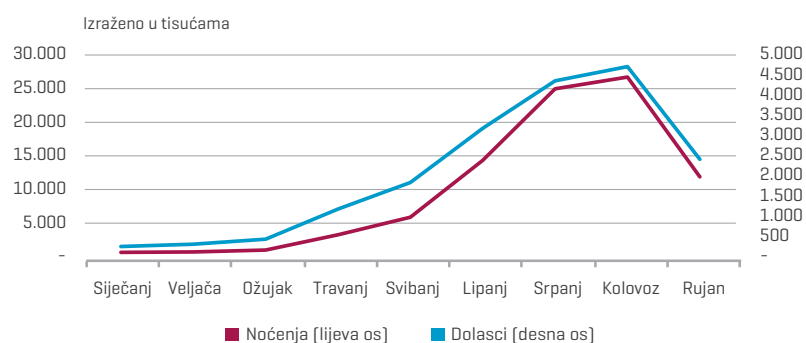
Prema zadnjim dostupnim podacima Državnog zavoda za statistiku, u Hrvatskoj je u prvih devet mjeseci ove godine zabilježeno 18,7 milijuna dolazaka turista koji su ostvarili 89,4 milijuna noćenja (slike 1 i 2).

U odnosu na isto razdoblje 2024. godine, broj dolazaka turista povećan je za 2,3 posto, a broj noćenja za 1,2 posto. Rast broja dolazaka i broja noćenja bio je izraženiji kod domaćih turista u usporedbi sa stranim turistima. To se može pripisati relativno maloj osnovici kod domaćih turista, ali i pojačanom konkurencijskom pritisku koji dolazi iz drugih međunarodnih turističkih destinacija. Također, usporavanju rasta dolazaka i noćenja stranih gostiju svakako je pridonio i usporeni gospodarski rast zabilježen na glavnim emitivnim tržištima. Domaći gosti ostvarili su u prvih devet mjeseci ove godine međugodišnji rast broja dolazaka od 8,6 posto i noćenja od 6,1 posto. Istovremeno, dolasci inozemnih gostiju povećani su za 1,4 posto, a noćenja za 0,7 posto. Od ukupnog broja ostvarenih noćenja turista od siječnja do rujna ove godine, strani gosti ostvarili su 91,0 posto, a domaći gosti 9,0 posto.

Analiza dinamike kretanja broja dolazaka i broja noćenja turista u prvih devet mjeseci ove godine potvrđuje kako se dolasci i noćenja intenziviraju tijekom ljetnih mjeseci. Pritom svoj vrhunac dosežu u mjesecu kolovozu (slika 3). Od ukupnog broja noćenja ostvarenih u prvih devet mjeseci ove godine, njih 71,1 posto je kumulativno realizirano tijekom ljetnih mjeseci (lipanj, srpanj, kolovoz).

Slika 3.
Kretanje dolazaka i broj noćenja turista od siječnja do rujna 2025. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku.

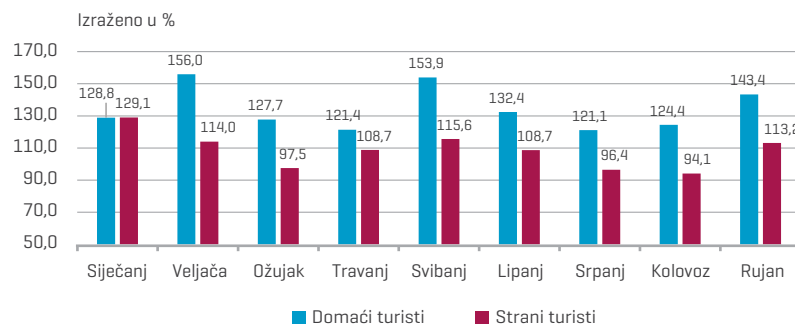
S obzirom na činjenicu da je kao posljedica okolnosti izazvanih pandemijom bolesti COVID-19 u 2020. godini zabilježen značajan pad i broja dolazaka i broja noćenja turista u odnosu na 2019. godinu, u nastavku analize prikazat će se usporedba godišnje promjene turističkih kretanja po mjesecima 2025. u usporedbi s istim mjesecima 2019. godine (slika 4).

Analizira li se kretanje noćenja domaćih turista, vidljivo je kako je u vrhuncu turističke sezone (srpanj – kolovoz) ove godine zabilježen osjetno veći broj noćenja domaćih turista nego u istim mjesecima 2019., i to za

22,9 posto. Istovremeno, ostali mjeseci također donose povećanje broja noćenja domaćih turista. Za razliku od domaćih turista, inozemni turisti još uvijek nisu u ljetnim mjesecima ostvarili razinu noćenja kakva je zabilježena u pretpandemijskoj 2019. godini. Izuzev mjeseca ožujka, obilježje noćenja inozemnih turista je rast broja noćenja u mjesecima izvan glavne ljetne sezone. U usporedbi s istim razdobljima 2019. godine, rast noćenja stranih turista u siječnju ove godine iznosio je 29,1 posto, u veljači 14,0 posto, u travnju 8,7 posto, u svibnju 15,6 posto, u lipnju 8,7 posto, u srpnju 13,2 posto, u kolovozu 94,1 posto, u rujnu 13,2 posto.

Slika 4.
Indeksi promjene
broja noćenja domaćih
i stranih turista po
mjesecima, od siječnja
do rujna 2025. u odnosu
na razdoblje od siječnja
do rujna 2019. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Zapaža se trend postepenog smanjivanja zadržavanja stranih gostiju u hrvatskim turističkim odredištima. Mjereno pokazateljem ostvarenih noćenja po dolasku turista, može se ustvrditi kako su u prvih devet mjeseci 2025. godine strani turisti u prosjeku boravili 5,0 noći. Istovremeno, u 2024. godini zadržavali su se u prosjeku 5,1 noć, u 2023. godini 5,2 noći, a u 2022. godini 5,5 noći.

U usporedbi sa stranim gostima, domaći gosti zadržavaju se znatno kraće u hrvatskim turističkim odredištima. Kod domaćih gostiju je također primjetan trend smanjivanja trajanja boravka u turističkim destinacijama. U prvih devet mjeseci ove godine domaći turisti su se u prosjeku zadržavali u turističkim destinacijama 3,3 noći. Istovremeno, u 2024. godini domaći turisti su također boravili 3,3 noći po dolasku, a u 2023. i 2022. godini 3,4 noći po dolasku. Analiza noćenja prema vrsti smještaja pokazuje kako je u razdoblju od siječnja do rujna ove godine od ukupnog broja noćenja, najviše njih ostvareno u odmaralištima i sličnim objektima za kraći odmor [50,2 posto]. Istovremeno, u hotelskom smještaju ostvareno je 26,0 posto, a u kampovima i mjestima za kampiranje 23,8 posto ukupnog broja noćenja u komercijalnom smještaju. U usporedbi s istim razdobljem lani, zapaža se osjetno povećanje udjela noćenja u odmaralištima i sličnim objektima za kraći odmor [s 46,4 posto na 50,2 posto].

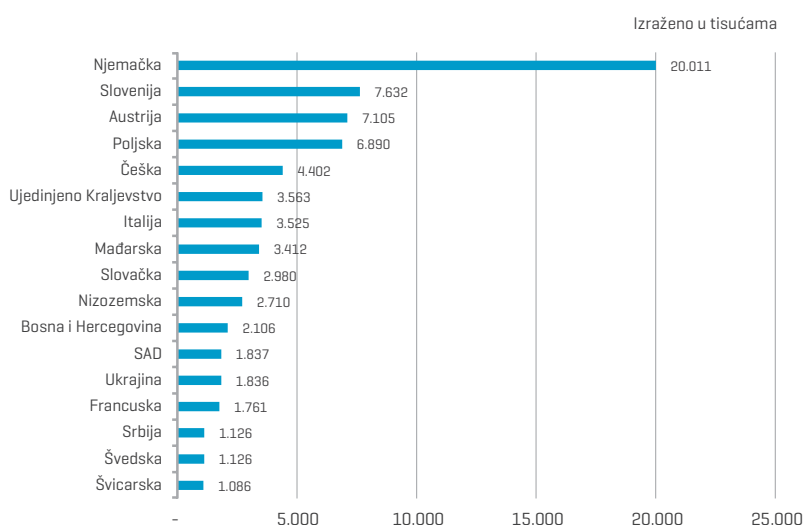
Glavna emitivna tržišta stranih posjetitelja prema državi podrijetla u prvih devet mjeseci 2025. godine

Analizirajući strukturu emitivnih tržišta stranih gostiju prema državi podrijetla, može se zapaziti izražen stupanj koncentracije, pri čemu dominiraju turisti iz Njemačke. Uz relativnu blizinu tržišta, to je i očekivano s obzirom na to da se radi o vodećoj ekonomskoj strukturi u Europskoj uniji. Od ukupnog broja noćenja stranih gostiju u prvih devet mjeseci ove godine, njih 24,6 posto bilo je iz Njemačke (slika 5). Slijede noćenja turista iz Slovenije (9,4 posto), Austrije (8,7 posto), Poljske (8,5 posto), Češke (5,4 posto) i Ujedinjenog Kraljevstva (4,4 posto).

Povećanje broja noćenja turista u prvih devet mjeseci ove godine u odnosu na isto razdoblje prošle godine bilježe turisti iz Slovenije (1,2 posto), Poljske i Ujedinjenog Kraljevstva (po 3,2 posto), Bosne i Hercegovine (9,5 posto), SAD-a (10,3 posto), Ukrajine (19,8 posto), Srbije (9,8 posto), Švedske (1,3 posto) i Švicarske (0,3 posto). Nasuprot tome, smanjenje broja noćenja ostvarili su turisti iz Njemačke (0,3 posto), Austrije (0,1 posto), Češke (3,8 posto), Italije (0,4 posto), Mađarske (3,4 posto), Slovačke (2,0 posto), Nizozemske (5,1 posto) i Francuske (5,6 posto) (slika 6).

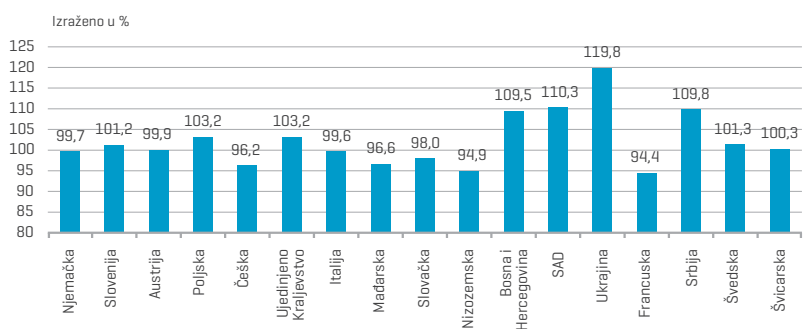
Slika 5.
Noćenja stranih turista iz glavnih emitivnih tržišta ostvarena tijekom razdoblja od siječnja do rujna 2025. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Slika 6.
Indeksi promjena noćenja stranih turista iz glavnih emitivnih tržišta ostvarenih tijekom razdoblja od siječnja do rujna 2025. godine (siječanj do rujna 2024. = 100)

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Turizam u 2025. godini po županijama

Analiza turističke aktivnosti po županijama pokazuje kako je najveći broj noćenja i dolazaka turista u razdoblju od siječnja do rujna 2025. godine ostvaren u sedam obalnih županija (Istarska, Splitsko-dalmatinska, Primorsko-goranska, Zadarska, Dubrovačko-neretvanska, Šibensko-kninska, Ličko-senjska). U tim je županijama kumulativno realizirano ukupno 85,2 milijuna noćenja i 16,5 milijuna dolazaka. To čini 95,3 posto ukupnog broja noćenja i 88,5 posto ukupnog broja dolazaka turista ostvarenih u Hrvatskoj tijekom promatranog razdoblja.

Tablica 1.
Noćenja i dolasci turista po županijama, siječanj – rujna 2025.

	Noćenja turista	Indeks 1. – 9. 2025. 1. – 9. 2024.	Dolasci turista	Indeks 1. – 9. 2025. 1. – 9. 2024.
Istarska	27.257.142	101,5	4.685.323	102,4
Splitsko-dalmatinska	17.508.649	100,9	3.578.983	102,8
Primorsko-goranska	14.700.255	100,5	2.896.833	102,6
Zadarska	10.232.110	101,3	1.839.366	102,6
Dubrovačko-neretvanska	7.682.271	101,5	1.936.159	101,7
Šibensko-kninska	4.976.188	100,8	896.671	103,7
Ličko-senjska	2.864.970	100,7	710.344	99,4
Grad Zagreb	2.038.539	103,2	1.065.860	100,8
Karlovačka	528.693	97,6	296.821	99,1
Krapinsko-zagorska	370.826	107,1	165.780	102,6
Zagrebačka	236.938	99,6	139.525	105,3
Osječko-baranjska	228.207	115,8	111.508	112,9
Varaždinska	194.115	94,7	89.480	101,5
Međimurska	187.779	106,1	80.867	105,0
Vukovarsko-srijemska	119.392	102,6	70.495	101,6
Brodsko-posavska	63.209	112,9	42.061	111,8
Bjelovarsko-bilogorska	51.873	78,1	18.686	86,2
Požeško-slavonska	50.375	96,6	21.530	110,5
Sisačko-moslavačka	46.829	83,6	20.681	90,7
Koprivničko-križevačka	37.415	110,0	14.933	106,8
Virovitičko-podravska	36.589	108,4	16.061	112,2
Republika Hrvatska	89.412.364	101,2	18.697.967	102,3

Izvor: Sistematizacija autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

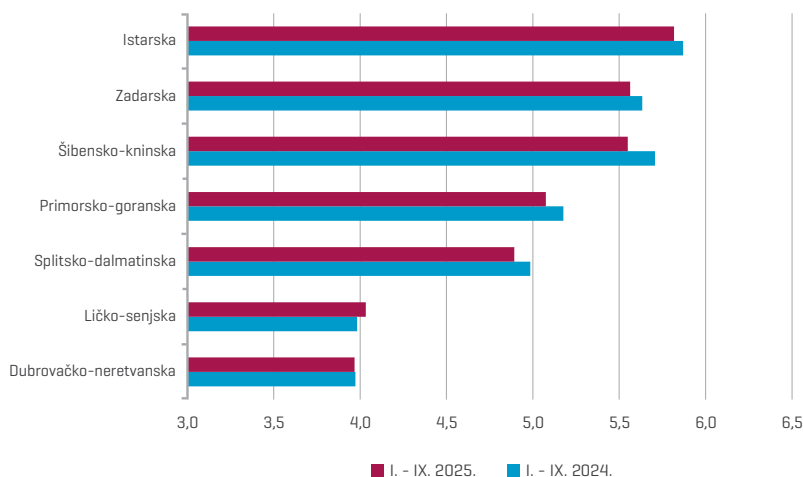
Najviše noćenja ostvareno je u Istarskoj županiji, 27,3 milijuna. Slijede Splitsko-dalmatinska županija sa 17,5 milijuna, Primorsko-goranska s 14,7 milijuna, Zadarska županija s 10,2 milijuna te Dubrovačko-neretvanska županija sa 7,7 milijuna noćenja [tablica 1]. Osim obalnih županija, po turističkim rezultatima i dalje se izdvaja Grad Zagreb, koji je u prvih devet mjeseci ove godine zabilježio oko 2 milijuna noćenja i 1,1 milijun dolazaka. U većini županija je tijekom prvih devet mjeseci ove godine zabilježen rast broja noćenja u odnosu na isto razdoblje 2024. Blagi pad broja noćenja zabilježen je u Karlovačkoj županiji [2,4 posto], Zagrebačkoj županiji [0,4 posto] i Požeško-slavonskoj županiji [3,4 posto]. Istovremeno, osjetnija smanjenja broja noćenja zabilježena su u Varaždinskoj županiji [5,3 posto], Bjelovarsko-bilogorskoj županiji [21,9 posto] i Sisačko-moslavačkoj županiji [16,4 posto].

Uzimajući u obzir dinamiku rasta, najbolje rezultate u prvih devet mjeseci 2025. godine na međugodišnjoj razini ostvaruje Osječko-baranjska županija, u kojoj je ostvareno 15,8 posto više noćenja. Nakon nje slijede Brodsko-posavska županija s 12,9 posto, Koprivničko-križevačka županija s 10,0 posto, Virovitičko-podravska s 8,4 posto i Krapinsko-zagorska županija sa 7,1 posto više noćenja turista nego u prvih devet mjeseci 2024. Istovremeno, među obalnim županijama, najveći rast broja noćenja bilježe Istarska i Dubrovačko-neretvanska županija, s povećanjima od 1,5 posto.

Promotri li se prosječna dužina boravka turista u obalnim županijama tijekom prvih devet mjeseci ove godine, primjetno je da su turisti najkraće boravili u Dubrovačko-neretvanskoj i Ličko-senjskoj županiji (po 4 noćenja). Nasuprot tome, najduži boravci turista zabilježeni su u Istarskoj [5,8 noćenja], Zadarskoj [5,6 noćenja] te Šibensko-kninskoj županiji [5,5 noćenja] (slika 7). Usporede li se ti pokazatelji na međugodišnjoj razini, vidljivo je da se turisti u prosjeku zadržavaju nešto kraće. Tako je u Istarskoj županiji u prvih devet mjeseci prošle godine u prosjeku realizirano 5,9 noćenja, a u Šibensko-kninskoj županiji 5,7 noćenja.

Slika 7.
Prosječni broj noćenja po dolasku turista u obalnim županijama Republike Hrvatske u razdoblju od siječnja do rujna 2024. i 2025. godine

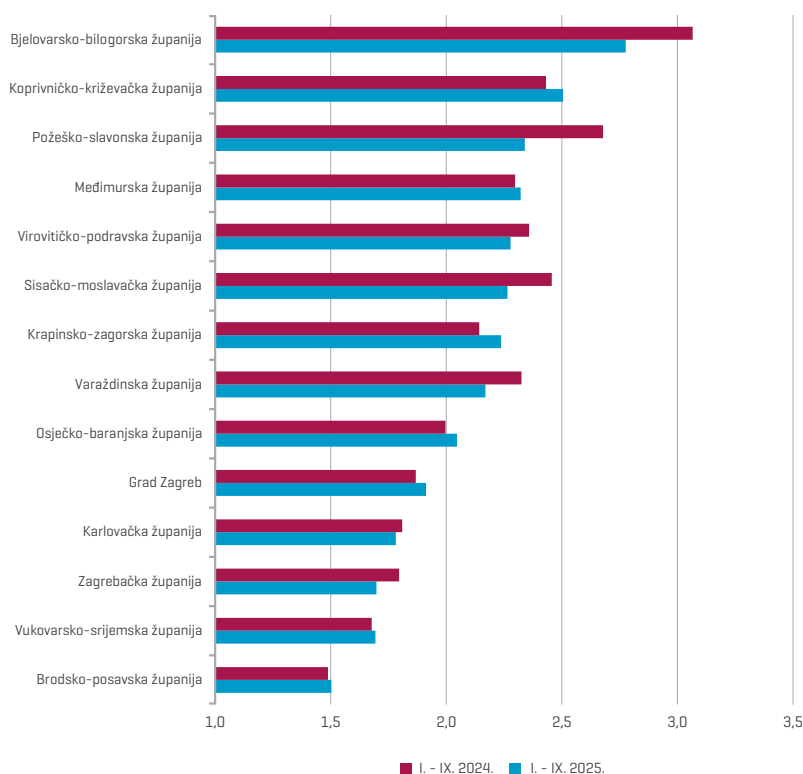
Izvor: Državni zavod za statistiku.

Analizira li se vrijednost ovog pokazatelja za županije u kontinentalnom dijelu zemlje, primjetno je da se u tim destinacijama turisti u prosjeku zadržavaju znatno kraće u usporedbi s obalnim županijama (slika 8). Turisti su se tijekom prvih devet mjeseci 2025. godine u prosjeku najduže zadržavali u turističkim odredištima Bjelovarsko-bilogorske županije (2,8 noći), iza koje s 2,5 noćenja po dolasku turista slijedi Koprivničko-križevačka županija. Nešto više od 2 noćenja po dolasku turista ostvaruju i Požeško-slavonska, Međimurska, Virovitičko-podravska, Sisačko-moslavačka, Krapinsko-zagorska i Varaždinska županija. U prosjeku turisti su se najkraće zadržavali u Brodsko-posavskoj županiji, 1,5 noći.

Slika 8.
Prosječni broj
noćenja po dolasku
turista u županijama
kontinentalnog dijela
Republike Hrvatske u
razdoblju od siječnja
do rujna 2024. i 2025.
godine

Izvor: Državni zavod za statistiku.

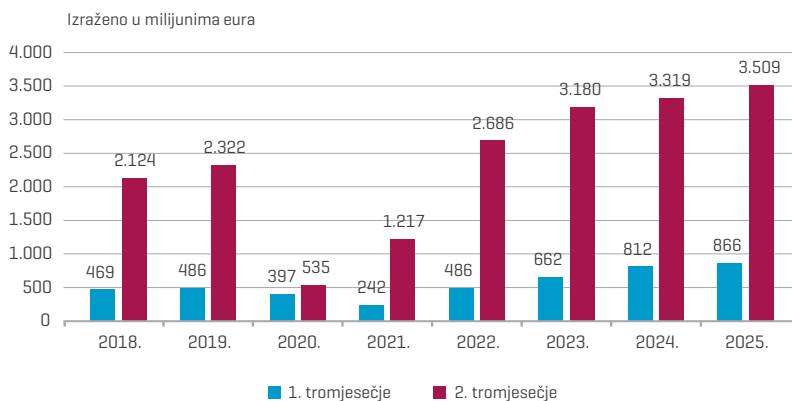
Devizni prihodi od turizma u prva dva tromjesečja 2025.

Devizni prihodi od turizma, prema podacima HNB-a, u prva dva tromjesečja 2025. godine bilježe rast od 5,9 posto na međugodišnjoj razini (slika 9). U odnosu na isto razdoblje 2019., devizni prihodi od turizma u prvih šest mjeseci ove godine veći su za 55,8 posto. S obzirom na međugodišnji rast dolazaka i noćenja stranih turista u prvih devet mjeseci ove godine, moglo bi se očekivati da će ukupni prihodi od međunarodnog turizma ostvareni u 2025. godini premašiti razinu prihoda ostvarenu u prošloj godini.

DEVIZNI PRIHODI OD TURIZMA U PRVA DVA TROMJESEČJA 2025. GODINE BILJEŽE RAST OD 5,9 POSTO U ODNOSU NA ISTO RAZDOBLJE PROŠLE GODINE.

Slika 9.
Devizni prihodi od turizma za 1. i 2. tromjesečje od 2018. do 2025. godine

Izvor: Hrvatska narodna banka.

Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom u ključnim turističkim djelatnostima

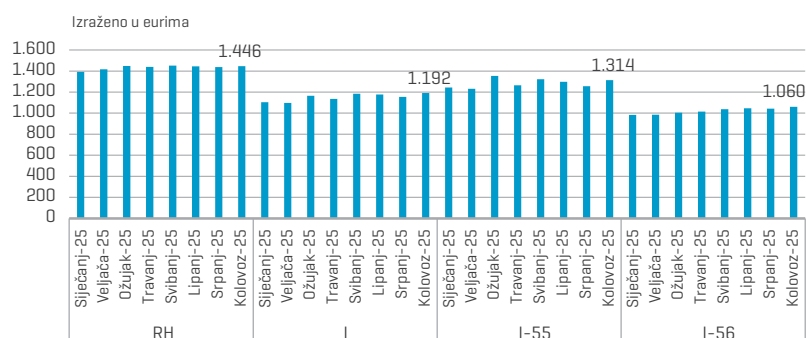
Najnoviji podaci Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim neto plaćama po zaposlenom u pravnim osobama pokazuju kako su se pozitivna kretanja turističkog prometa tijekom prva dva tromjesečja ove godine odrazila i na razinu plaća isplaćenih u ključnim turističkim djelatnostima, djelatnostima pružanja smještaja [I-55] te pripreme i usluživanja hrane i pića [I-56]. Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića [I] isplaćena u kolovozu ove godine iznosila je 1.192 eura, što je u odnosu na isti mjesec prethodne godine nominalno više za 10,6 posto. Promatrano zasebno za obje djelatnosti, prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u djelatnosti smještaja [I-55] u kolovozu ove godine iznosila je 1.314 eura, a na godišnjoj je razini zabilježila nominalni rast od 10,1 posto. Istovremeno, prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića [I-56] iznosila je 1.060 eura te je u odnosu na kolovoz 2024. ostvarila nominalni rast od 12,3 posto.

Slika 10 prikazuje kretanja neto plaća po zaposlenom u razdoblju od siječnja do kolovoza 2025. godine, i to na razini cjelokupnog gospodarstva i na razini djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Na razini cjelokupnog gospodarstva prosječna mjesečna neto plaća najnižu vrijednost dosegla je u mjesecu siječnju ove godine (1.392 eura). Isplaćene neto plaće u djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića [I-56] najnižu razinu doseglye su također u siječnju (984 eura), dok su prosječne neto

Slika 10.

Prosječne neto plaće po zaposlenom u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane – I, odjeljku I-55 i odjeljku I-56, od siječnja do kolovoza 2025. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku.

isplaćene plaće u djelatnosti smještaja (I-55) najmanji iznos zabilježile u veljači ove godine (1.232 eura). Tijekom narednih, osobito ljetnih mjeseci uslijedio je njihov oporavak. Tako je prosječna neto plaća u djelatnosti smještaja (I-55) u razdoblju od siječnja do kolovoza nominalno povećana za 5,7 posto. Istovremeno, prosječna neto plaća isplaćena u djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića (I-56) povećana je za 7,7 posto.

Tablica 2.

Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u pravnim osobama u Hrvatskoj, djelatnost pružanja smještaja te djelatnost pripreme i usluživanja hrane i pića, 2019. – (I. – VIII.) 2025.

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	I. – VIII. 2025.
Republika Hrvatska (u eurima)	857	898	946	1.016	1.148	1.318	1.434
I – Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	708	695	739	831	944	1.062	1.151
RH = 100	82,6	77,4	78,1	81,8	82,2	80,6	80,3
I-55 – Smještaj	799	797	857	952	1.065	1.189	1.285
I = 100	112,9	114,7	116,0	114,6	112,8	112,0	111,6
RH = 100	93,2	88,8	90,6	93,7	92,8	90,2	89,6
I-56 – Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	577	596	623	698	808	929	1.022
I = 100	81,5	85,8	84,3	84,0	85,6	87,5	88,8
RH = 100	67,3	66,4	65,9	68,7	70,4	70,5	71,3

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom isplaćena u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (I) u 2024. godini iznosila je 1.062 eura te je bila za 19,4 posto manja od prosjeka hrvatskog gospodarstva (tablica 2). U djelatnosti pružanja smještaja (I-55) prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom 2024. godine iznosila je 1.189 eura te je bila za 12,0 posto iznad prosjeka mjesečnih neto plaća isplaćenih na razini djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića (I) te 9,8 posto ispod prosjeka neto plaća po zaposlenom na razini hrvatskog gospodarstva. Istovremeno, u djelatnosti pripreme hrane i pića

[I-56] isplaćene su prosječne neto plaće u visini od 929 eura po zaposlenom, što je bilo ispod prosjeka promatranih dviju turističkih djelatnosti (za 12,5 posto) te ispod prosjeka gospodarstva (29,5 posto).

Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom na razini ukupnog gospodarstva su u 2024. godini porasle za 14,8 posto na međugodišnjoj razini. Istovremeno, prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom u djelatnosti smještaja [I-55] povećane su za 11,6 posto, dok su plaće u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića [I] povećane za 15,0 posto.

Turizam u Hrvatskoj u 2024. godini

“U Hrvatskoj je u 2024. godini ostvareno 93,7 milijuna noćenja, što je za 1,4 posto više u odnosu na 2023. godinu.

Nakon što je 2020. godina bila obilježena značajnim padom turističke aktivnosti, a koji je bio uvjetovan pandemijom koronavirusa, u razdoblju od 2021. do 2024. uslijedio je oporavak. Prošle je godine ostvareno 20,2 milijuna dolazaka i 93,7 milijuna noćenja turista, što na međugodišnjoj razini predstavlja rast dolazaka turista za 3,9 posto, a noćenja za 1,4 posto (slika 11). Domaći gosti su u 2024. godini realizirali veći rast u broju dolazaka i noćenja. Pritom su dolasci domaćih turista na međugodišnjoj razini zabilježili porast od 8,7 posto, a stranih od 3,1 posto. Istovremeno, domaći turisti ostvarili su 7,5 posto više noćenja, dok su noćenja stranih turista zabilježila rast od 0,8 posto. To samo tentativno potvrđuje nalaze iz prethodnih dijelova analize o nastavku trenda kraćeg zadržavanja stranih turista u hrvatskim turističkim odredištima.

Usprkos rastu broja noćenja, valja istaknuti kako je u 2024. godini došlo do usporavanja turističke aktivnosti. Rast broja noćenja u 2024. godini na međugodišnjoj razini iznosio je 1,4 posto, u 2023. godini 2,6 posto, u 2022. godini 28,3 posto, a u 2021. godini 72,1 posto. Sudeći barem po broju realiziranih noćenja, zanimljivo je kako je 2024. godina uspjela premašiti rezultate iz pretpandemijske 2019. Pritom je broj noćenja u 2024. godini bio veći za 2,7 posto nego u 2019. godini (slika 11).

Tablica 3.
Glavni sektorski pokazatelji, 2019. – 2024.

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Broj noćenja (u milijunima)	91,2	40,8	70,2	90,0	92,4	93,7
Broj dolazaka (u milijunima)	19,6	7,0	12,8	17,8	19,5	20,2
Prihodi od turizma (u milijardama eura)	10,5	4,8	9,1	13,1	14,6	15,0
Udio djelatnosti u BDP-u (u %)	11,8	n. p.	n. p.	11,3	n. p.	n. p.
Udio djelatnosti u izvozu (u %)	37,3	22,7	31,4	32,6	35,1	34,8
Udio noćenja u Istri (% noćenja)	28,9	28,1	31	30,8	30,4	29,8
Broj stalnih postelja (u tisućama)	1.160,1	1.049,1	1.086,6	1.128,5	1.150,4	1.179,1

Izvori: Državni zavod za statistiku i Hrvatska narodna banka.

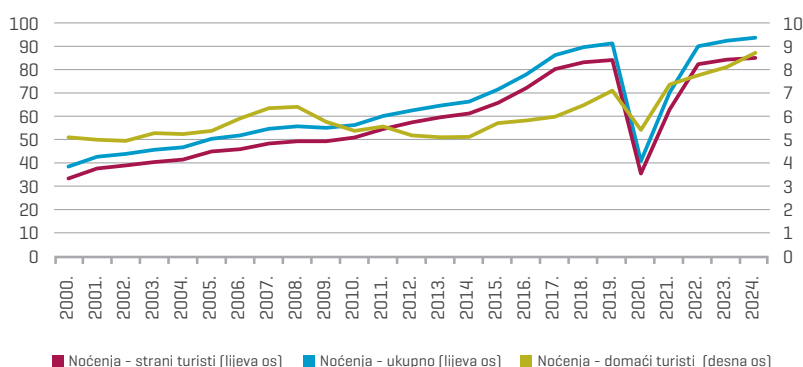
U strukturi ukupnih dolazaka i noćenja u 2024. godini prevladavaju strani turisti, koji su ostvarili 85,8 posto dolazaka i 90,7 posto noćenja.

Turistima je u 2024. godini bilo na raspolaganju ukupno 1,18 milijuna stalnih postelja, što je za 2,5 posto više u odnosu na 2023. godinu.

Nastavlja se trend kraćeg zadržavanja domaćih i stranih gostiju u turističkim odredištima. Prosječan broj noćenja po dolasku stranih turista u 2024. godini bio je na razini 4,6, a domaćih 3,0. U 2023. godini taj je pokazatelj kod stranih turista iznosio 5,0, a kod domaćih turista 3,1.

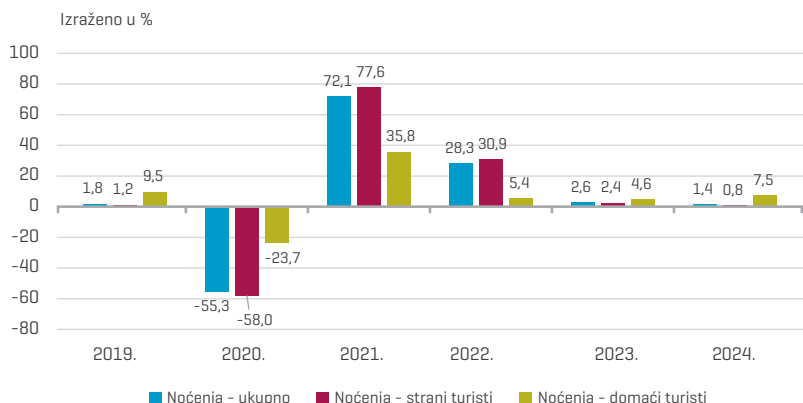
Slika 11.
Noćenja turista u Hrvatskoj, u milijunima, 2000. – 2024.

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Slika 12.
Međugodišnje stope promjene ukupnog broja noćenja te broja noćenja domaćih i stranih turista od 2019. do 2024. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Pozitivna kretanja turizma u Hrvatskoj u 2024. godini potvrđuju i financijski pokazatelji. Ukupni prihodi u turizmu od stranih gostiju prošle su godine iznosili 15,0 milijardi eura, što je 42,4 posto iznad razine iz 2019. [10,5 milijardi eura]. U usporedbi s 2023. godinom, ukupni prihodi turizma od stranih gostiju bilježe rast od 2,8 posto. U strukturi deviznih prihoda od turizma prevladavaju prihodi ostvareni od privatnih putovanja [97,3 posto], dok prihodi na temelju poslovnih putovanja stranih gostiju čine svega 2,7 posto ukupnih deviznih prihoda u turizmu.

Turizam u Hrvatskoj obilježava izrazita sezonalnost, koja je pored klimatskih faktora, uvjetovana i strukturom smještajnih kapaciteta, brojem i rasporedom školskih i državnih praznika, kao i godišnjih odmora [Rašić, 2022, str. 15]. Najveći dio turističkih smještajnih kapaciteta u Hrvatskoj čini privatni smještaj zajedno s kampovima, koji većinu svog poslovanja ostvaruju za vrijeme ljetne sezone [tablica 4]. Privatni smještaj u ukupnom broju postelja sudjeluje sa 65,2 posto, a kampovi i prostori za kampiranje s 21,0 posto. Pod privatnim smještajem podrazumijevaju se sobe, apartmani, studio-apartmani i kuće za kraći odmor. Hotelski smještajni kapaciteti¹ čine svega 13,7 posto ukupnog broja postelja u 2024. godini.

Tablica 4.

Struktura smještajnih objekata prema broju postelja*, 2023. i 2024.

	Ukupan broj postelja*		Struktura (ukupno = 100)	
	2023.	2024.	2023.	2024.
Hoteli i sličan smještaj	179.611	178.601	14,2%	13,7%
Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	822.438	850.027	64,9%	65,2%
Kampovi i prostori za kampiranje	264.767	273.196	20,9%	21,0%
Ostali smještaj	1.108	1.097	0,1%	0,1%
Ukupno	1.267.924	1.302.921	100,0%	100,0%

Napomena: * Ukupan broj postelja uključuje stalne i pomoćne postelje.

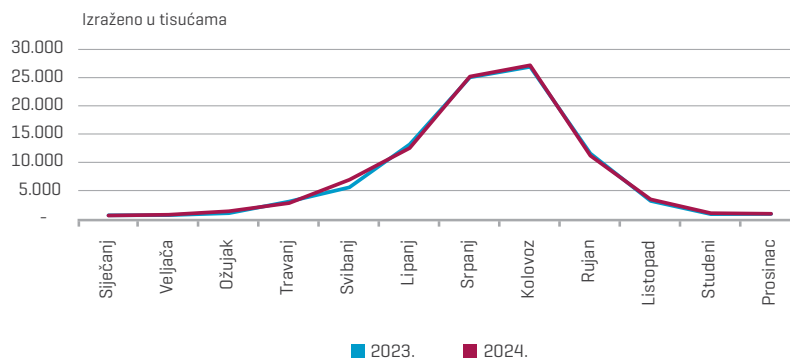
Izvor: Državni zavod za statistiku.

Izraženu sezonalnost turizma u Hrvatskoj potvrđuju mjesečni podaci o kretanju broja ostvarenih noćenja turista. Više od tri četvrtine (81,2 posto) ukupnog godišnjeg broja noćenja turista u 2024. godini ostvareno je tijekom ljetnih mjeseci lipnja, srpnja, kolovoza i rujna, pri čemu na kolovoz otpada 29,0 posto, a na srpanj 26,9 posto ukupnog broja ostvarenih noćenja (slika 13). Zanimljivo je kako je u usporedbi s 2023. godinom najveći relativni porast noćenja zabilježen u mjesecima koji su izvan ljetne sezone, i to u ožujku za 34,6 posto, u svibnju za 23,9 posto, u studenom za 20,2 posto, u listopadu za 9,0 posto i u veljači za 8,0 posto. Istovremeno je u srpnju i kolovozu došlo do tek blagog povećanja broja noćenja na godišnjoj razini. Pritom se broj noćenja u srpnju povećao za 0,5 posto, a u kolovozu za 1,1 posto. To ide u prilog činjenici o smanjenju sezonalnosti hrvatskog turizma u 2024. godini.

¹ Pod kategorijom „hotela“ obuhvaćeni su hoteli baštine, aparthoteli, integrirani hoteli, difuzni hoteli, lječilišni hoteli i hoteli posebnog standarda, a pod kategorijom „sličnog smještaja“ turistička naselja, turistički apartmani, pansioni i guest house.

Slika 13.
Kretanje noćenja
turista u Hrvatskoj
po mjesecima,
2023. i 2024.

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Turistički rezultati na razini županija u 2024. godini

Jadranska Hrvatska je i prema dolascima i prema noćenjima najznačajnija hrvatska turistička regija. Na prostoru sedam obalnih županija 2024. godine ostvareno je 94,4 posto svih noćenja i 86,5 posto svih dolazaka turista u Hrvatskoj. Čak 65,7 posto svih noćenja turista u 2024. godini ostvareno je u tri županije, Istarskoj (27,9 milijuna noćenja), Splitsko-dalmatinskoj (18,3 milijuna noćenja) i Primorsko-goranskoj (15,4 milijuna noćenja). Istarska, Primorsko-goranska, Karlovačka i Koprivničko-križevačka županija su u 2024. godini zabilježile smanjenje broja noćenja na godišnjoj razini. Istovremeno, sve ostale županije (uključujući i Grad Zagreb) ostvarile su rast broja noćenja [tablica 5]. Među županijama Jadranske Hrvatske, najveći međugodišnji rast zabilježen je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, od 6,8 posto, iza koje slijede Zadarska s rastom od 3,3 posto i Splitsko-dalmatinska županija s međugodišnjim rastom broja noćenja turista od 2,8 posto. Među županijama kontinentalnog dijela zemlje najveći međugodišnji rast broja noćenja turista zabilježen je u Sisačko-moslavačkoj županiji (26,4 posto), iza koje slijede Virovitičko-podravska županija s međugodišnjim rastom od 19,1 posto i Zagrebačka županija s rastom od 12,8 posto. Iznadprosječni međugodišnji rast broja noćenja u 2024. godini bilježi i Grad Zagreb, i to od 5,5 posto.

Turisti se očekivano u prosjeku duže zadržavaju u turističkim odredištima obalnih županija [slike 14 i 15]. U turističkim destinacijama Jadranske Hrvatske 2024. godine prosječni broj noćenja po dolasku stranih turista iznosio je 5,1, dok je u Sjevernoj Hrvatskoj iznosio znatno manje, 2,3 noćenja. Zatim slijede Panonska Hrvatska s 2,1 noćenjem po dolasku turista i Grad Zagreb s 1,9 noćenja po dolasku turista.

U hrvatskim turističkim odredištima uočava se sve kraće zadržavanje gostiju. Ovaj proces je naročito izražen u Jadranskoj Hrvatskoj. U toj je regiji boravak stranih turista u prosjeku u 2020. godini bio na razini 6,5 noćenja, a u 2024. godini 5,1 noćenja. Analizira li se prosječna dužina

SEZONALNOST HRVATSKOG TURIZMA JE PORED KLIMATSKIH FAKTORA UVJETOVANA I STRUKTUROM SMJEŠTAJNIH KAPACITETA, BROJEM I RASPOREDOM ŠKOLSKIH I DRŽAVNIH PRAZNIKA, KAO I GODIŠNJIH ODMORA.

Tablica 5.
Broj noćenja turista
po županijama,
2023. i 2024.

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Županija	Noćenja		Indeks promjene 2024. 2023.
	2023.	2024.	
Istarska	28.121.131	27.907.047	99,2
Splitsko-dalmatinska	17.774.875	18.270.528	102,8
Primorsko-goranska	15.599.876	15.416.334	98,8
Zadarska	10.122.050	10.461.110	103,3
Dubrovačko-neretvanska	7.762.485	8.293.708	106,8
Šibensko-kninska	5.067.586	5.130.465	101,2
Ličko-senjska	2.903.811	2.940.355	101,3
Grad Zagreb	2.507.454	2.646.443	105,5
Karlovačka	622.764	599.607	96,3
Krapinsko-zagorska	414.222	435.659	105,2
Zagrebačka	265.018	298.810	112,8
Osječko-baranjska	253.118	265.554	104,9
Varaždinska	241.220	254.952	105,7
Međimurska	215.597	224.739	104,2
Vukovarsko-srijemska	150.735	158.101	104,9
Bjelovarsko-bilogorska	83.102	84.258	101,4
Sisačko-moslavačka	68.137	73.167	126,4
Brodsko-posavska	64.782	71.509	104,9
Požeško-slavonska	57.887	66.678	102,9
Virovitičko-podravska	44.950	42.920	119,1
Koprivničko-križevačka	36.032	41.870	93,1

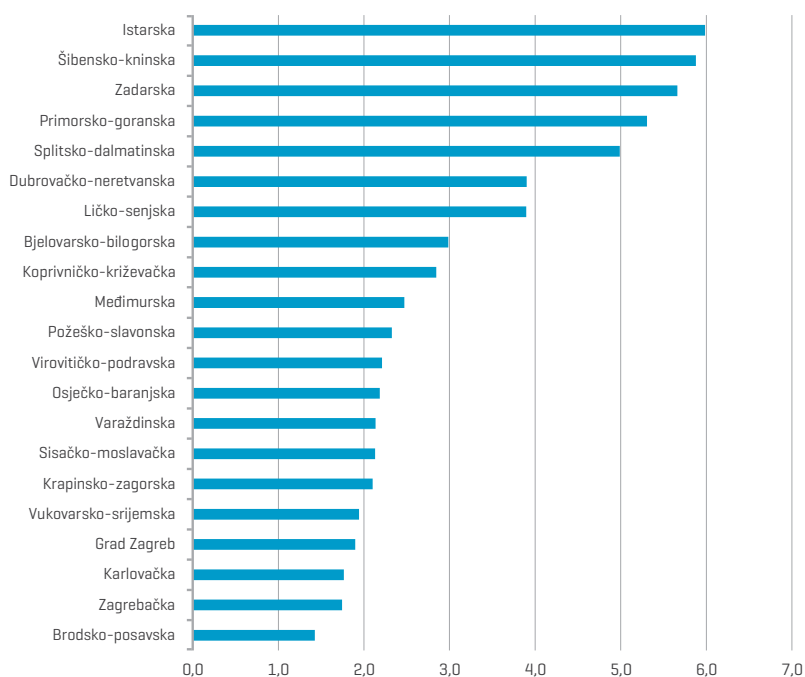
boravka turista prema rezidentnosti turista, za Jadransku Hrvatsku je karakteristično da se strani gosti u prosjeku zadržavaju značajno duže od domaćih [5,1 naspram 3,5 noćenja], dok je u turističkim destinacijama kontinentalnih regija ta razlika neznatna [2,2 naspram 2,1 noćenja].

Analizirano po županijama, najveća razlika između duljine boravka stranih i domaćih turista zabilježena je 2024. u turističkim odredištima Istarske županije, u kojima se strani turisti u prosjeku zadržavaju dvostruko duže od domaćih te po dolasku bilježe 6 noćenja, dok domaći turisti u prosjeku ostvaruju 3 noćenja. Strani turisti su se 2024. najduže zadržavali u Istarskoj [6 noćenja], Šibensko-kninskoj [5,9 noćenja] i Zadarskoj županiji

Slika 14.

Prosječni broj noćenja po dolasku stranih turista po županijama, 2024.

Izvor: Državni zavod za statistiku.

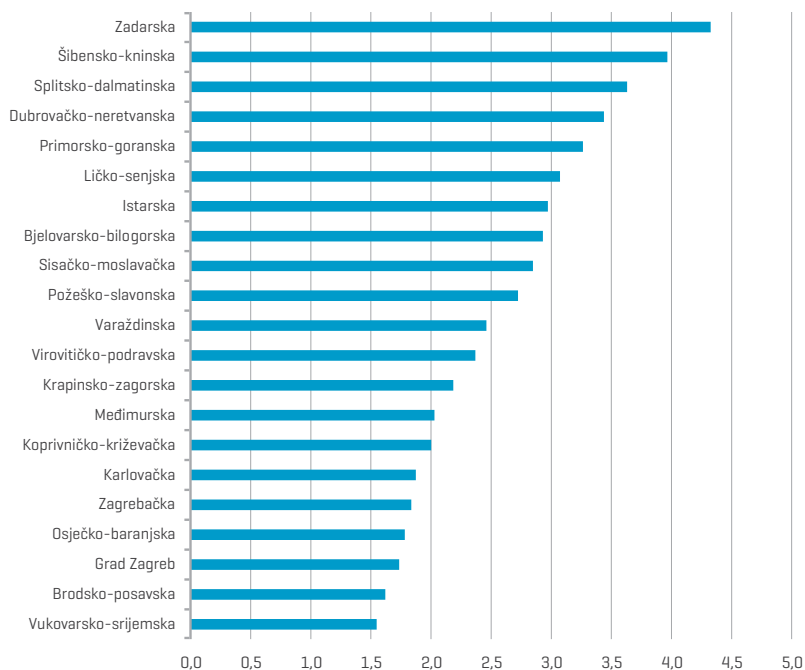

[5,7 noćenja]. Slično, domaći turisti su se u prosjeku najduže zadržavali u Zadarskoj županiji [4,3 noćenja], iza koje slijede Šibensko-kninska s 4,0 noćenja i Splitsko-dalmatinska županija s 3,6 noćenja. Među obalnim županijama je najmanji prosječan broj noćenja po dolasku stranog turista ostvaren u Dubrovačko-neretvanskoj županiji [3,9 noćenja], dok se domaći turisti u prosjeku najkraće zadržavaju u Istarskoj županiji [3 noćenja].

Slika 15.

Prosječni broj noćenja po dolasku domaćih turista po županijama, 2024.

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Zanimljiv je podatak da se u nekim turističkim destinacijama kontinentalnog dijela zemlje domaći turisti u prosjeku zadržavaju neznatno duže od stranih. To su destinacije na području Zagrebačke, Krapinsko-zagorske, Varaždinske, Virovitičko-podravске, Požeško-slavonske i Brodsko-posavske županije.

Gledano na razini pojedinačnih turističkih destinacija Jadranske Hrvatske, više od milijun noćenja u 2024. godini ostvareno je u 25 obalnih destinacija i Gradu Zagrebu [tablica 6]. Za usporedbu, 2023. godine ta je brojka ostvarena u 26 obalnih destinacija.

Tablica 6.
Destinacije Jadranske Hrvatske sa zabilježenih više od milijun noćenja turista u 2024. godini

	Noćenja	Dolasci	Indeks promjene noćenja 2024. 2023.	Prosječni broj noćenja po dolasku
Dubrovnik	4.192.151	1.347.526	110,2	3,1
Rovinj	4.068.712	724.475	98,5	5,6
Poreč	3.216.077	625.098	99,0	5,1
Split	3.070.825	1.032.208	105,6	3,0
Umag	2.666.930	543.592	99,2	4,9
Medulin	2.615.538	434.457	98,4	6,0
Zadar	2.299.125	668.243	107,2	3,4
Funtana	2.098.664	321.417	101,9	6,5
Pula	2.020.931	460.777	101,2	4,4
Mali Lošinj	1.944.428	292.698	102,2	6,6
Novalja	1.839.322	295.223	101,4	6,2
Tar-Vabriga	1.816.694	260.567	95,6	7,0
Crikvenica	1.756.740	361.310	96,0	4,9
Vrsar	1.746.579	244.188	100,0	7,2
Makarska	1.672.925	316.894	103,6	5,3
Šibenik	1.383.353	317.290	104,1	4,4
Krk	1.364.729	246.789	95,9	5,5
Opatija	1.361.164	446.747	100,9	3,0
Labin	1.227.637	226.407	95,9	5,4
Rab	1.219.101	183.297	99,1	6,7
Novigrad	1.184.012	240.066	97,9	4,9
Vodice	1.179.308	229.128	100,4	5,1
Nin	1.172.559	168.436	100,2	7,0
Fažana	1.097.627	157.370	98,8	7,0
Omiš	1.049.693	175.032	104,7	6,0

Izvor: Sistematizacija i izračun autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

“ Najpopularnije turističke destinacije u Hrvatskoj u 2024. godini bile su Dubrovnik s 4,2 milijuna noćenja, Rovinj s 4,1 i Poreč s 3,2 milijuna noćenja.

Najpopularnije turističke destinacije u Hrvatskoj u 2024. godini bile su Dubrovnik s 4,2 milijuna noćenja, Rovinj s 4,1 i Poreč s 3,2 milijuna noćenja. Valja primijetiti usporavanje rasta broja noćenja kod velikog broja obalnih destinacija ili čak blagi pad. Nasuprot tomu, najveći doprinos pozitivnim kretanjima u 2024. godini daje Dubrovnik s međugodišnjim rastom broja noćenja od 10,2 posto. Slijede ga Zadar s rastom od 7,2 posto i Split s rastom od 5,6 posto. Istovremeno, najveća smanjenja broja noćenja zabilježili su Tar-Vabriga (za 4,4 posto), Labin (za 4,1 posto), Krk (za 4,1 posto) i Crikvenica (za 4,0 posto). U promatranim priobalnim i otočnim destinacijama turisti su se prošle godine u prosjeku najkraće zadržavali u Splitu i Opatiji (po 3 noći), dok su najduže boravili u Vrsaru (7,2 noći), a zatim u Ninu, Tar-Vabrigi i Fažani (po 7 noći) i u Rabu (6,7 noći).

Tablica 7.
Destinacije kontinentalnog dijela zemlje sa zabilježenih više od 20.000 noćenja turista u 2024. godini

	Noćenja	Dolasci	Indeks promjene noćenja 2024. 2023.	Prosječni broj noćenja po dolasku
Grad Zagreb	2.646.443	1.419.929	105,5	1,9
Tuhelj	172.583	69.363	97,2	2,5
Osijek	157.599	81.396	101,2	1,9
Sveti Martin na Muri	148.160	63.290	101,1	2,3
Slunj	90.703	50.558	105,0	1,8
Velika Gorica	90.074	60.946	121,3	1,5
Varaždin	81.186	44.566	101,1	1,8
Vukovar	80.201	51.325	99,0	1,6
Stubičke Toplice	74.126	29.247	96,9	2,5
Varaždinske Toplice	64.149	15.087	114,6	4,3
Daruvar	52.250	15.020	94,4	3,5
Vinkovci	51.108	28.560	111,0	1,8
Jastrebarsko	50.203	33.366	114,6	1,5
Donja Stubica	49.282	23.667	135,5	2,1
Duga Resa	49.048	22.815	103,9	2,1
Sveta Nedelja	47.473	28.801	112,7	1,6
Slavonski Brod	46.498	30.693	103,9	1,5
Ogulin	40.374	25.378	101,8	1,6
Samobor	36.352	19.421	109,7	1,9
Krapinske Toplice	36.332	15.370	110,3	2,4
Ivanić-Grad	34.311	10.096	102,4	3,4
Čakovec	31.046	17.435	107,1	1,8
Lipik	22.287	2.739	112,2	8,1
Đakovo	22.153	11.517	102,4	1,9
Marija Bistrica	20.917	14.242	115,6	1,5

Izvor: Sistematizacija i izračun autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

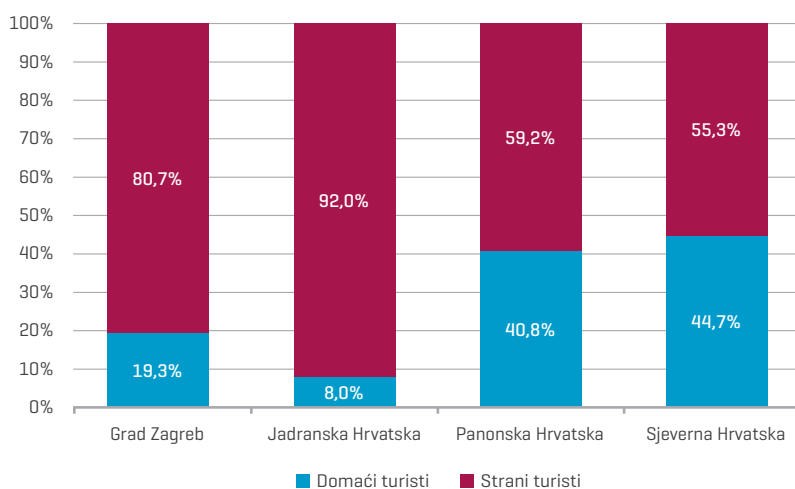
Promatrajući turistički promet ostvaren na razini destinacija kontinentalnog dijela zemlje², očekivano najviše noćenja u 2024. godini bilježi Grad Zagreb – 2,6 milijuna (tablica 7). Zatim slijedi Tuhelj sa 172.583 noćenja te Osijek sa 157.599 noćenja.

Od ukupno 336 lokalnih destinacija u kontinentalnim županijama Hrvatske, njih svega četiri u 2024. godini bilježi više od 100.000 noćenja. To su: Grad Zagreb, Tuhelj, Osijek i Sveti Martin na Muri. U kontinentalnom dijelu Hrvatske izražena je velika koncentracija turističke aktivnosti, pri čemu više od polovice ukupnog broja noćenja otpada na Grad Zagreb (50,3 posto). Istovremeno, devet destinacija bilježi više od 50.000, a manje od 100.000 noćenja, dok njih 12 ostvaruje između 20.000 i 50.000 noćenja. Usporedi li se ostvareni broj noćenja u 2024. godini na međugodišnjoj razini, vidljiv je rast u gotovo svim promatranim destinacijama, uz iznimke Tuhelja, Vukovara, Stubičkih Toplica i Daruvara. Najveći međugodišnji porast broja noćenja turista zabilježen je u Donjoj Stubici (35,5 posto), iza koje slijede Velika Gorica s međugodišnjim rastom od 21,3 posto i Marija Bistrica s rastom od 15,6 posto. Turisti su se u 2024. godini u prosjeku najkraće zadržavali u Velikoj Gorici, Jastrebarskom, Slavonskom Brodu i Mariji Bistrici (po 1,5 noći), dok su najduže boravili u Lipiku (8,1 noć), a zatim u Varaždinskim Toplicama (4,3 noći) i Daruvaru (3,5 noći).

Slika 16 prikazuje strukturu turističke potražnje na razini prostornih cjelina Jadranske Hrvatske, Panonske Hrvatske, Sjeverne Hrvatske i Grada Zagreba (NUTS2 regije). Strani turisti izrazito prevladavaju u strukturi noćenja i dolazaka turista u Jadranskoj Hrvatskoj (92,0 posto ukupnog broja noćenja) i Gradu Zagrebu (80,7 posto).

Slika 16.
Noćenja turista, Grad Zagreb, Jadranska Hrvatska, Panonska Hrvatska i Sjeverna Hrvatska, 2024.

Izvor: Državni zavod za statistiku.

² Destinacije koje su smještene na području dosadašnje NUTS2 regije Kontinentalne Hrvatske, odnosno na prostoru trenutno važećih NUTS2 regija Panonske Hrvatske, Sjeverne Hrvatske i Grada Zagreba.

Premda i u destinacijama Panonske i Sjeverne Hrvatske više od polovice turističkih noćenja čine noćenja stranih turista, one se ipak u značajnoj mjeri oslanjaju i na domaću turističku potražnju. Domaći turisti su prošle godine ostvarili 44,7 posto ukupnog broja turističkih noćenja Sjeverne Hrvatske i 40,8 posto ukupnog broja turističkih noćenja Panonske Hrvatske.

Glavna emitivna tržišta stranih posjetitelja prema državi podrijetla u 2024. godini

“Najviše dolazaka i noćenja u 2024. ostvarili su turisti iz Njemačke, 17,7 posto ukupno ostvarenih stranih dolazaka i 24,8 posto ukupno ostvarenih noćenja stranih turista.

Analizirano prema emitivnim tržištima, najviše dolazaka i noćenja i u 2024. ostvarili su turisti iz Njemačke, i to 3,1 milijun dolazaka [17,7 posto ukupno ostvarenih stranih dolazaka] i 22,3 milijuna noćenja [24,8 posto ukupno ostvarenih noćenja stranih turista] (tablica 8). Zatim prema udjelu u ukupnom broju ostvarenih noćenja stranih turista slijede turisti iz Slovenije s 9,3 posto udjela, Austrije s 8,9 posto udjela, Poljske s 8,0 posto udjela i Češke s 5,5 posto udjela. Noćenja koja su ostvarili turisti iz navedenih pet zemalja čine 56,5 posto ukupnog broja noćenja stranih turista u Hrvatskoj u 2024. godini. Pribroje li im se noćenja koja su ostvarili turisti iz Ujedinjenog Kraljevstva, Italije, Mađarske, Slovačke i Nizozemske, vidljivo je kako turisti iz svega deset zemalja ostvaruju 76,5 posto ukupnog turističkog prometa stranih turista u Hrvatskoj prošle godine.

Analiza dinamike kretanja pokazuje kako su turisti iz vodećeg emitivnog tržišta – njemačkog – zabilježili pad broja noćenja u 2024. godini, i to za 5,5 posto na međugodišnjoj razini. Uz turiste iz Njemačke, smanjenje broja noćenja zabilježeno je kod turista iz Austrije (za 1,6 posto), Češke (za 7,6 posto), Italije (za 6,4 posto), Nizozemske (za 2,9 posto) i Švicarske (za 1,8 posto). Kod ostalih vodećih emitivnih tržišta zabilježen je međugodišnji rast broja noćenja. Pritom je najveći relativni rast zabilježen kod turista iz Srbije (20,6 posto), Ukrajine (15,5 posto) i Bosne i Hercegovine (14,7 posto). U hrvatskim turističkim destinacijama u prošloj godini su se u prosjeku najduže zadržavali turisti iz Slovačke (6,4 noći) i Nizozemske (6,1 noć), a najkraće turisti iz Ujedinjenog Kraljevstva (2,1 noć).

Na slici 17 prikazana je usporedba strukture noćenja stranih i domaćih turista prema vrsti smještajnog objekta u 2024. godini. Smještajni objekti razvrstani su sukladno NKD-u 2007. u četiri skupine unutar odjeljka 55 „Smještaj”: skupina 55.1 „Hoteli i sličan smještaj”, skupina 55.2 „Odmarašta i slični objekti za kraći odmor”, skupina 55.3 „Kampovi i prostori za kampiranje” te skupina 55.9 „Ostali smještaj”.

NAJVEĆI APSOLUTNI RAST BROJA NOĆENJA U 2024. GODINI OSTVARILI SU GOSTI IZ UJEDINJENOG KRALJEVSTVA. PRITOM JE BROJ NOĆENJA TURISTA IZ UJEDINJENOG KRALJEVSTVA POVEĆAN ZA 298 TISUĆA U ODNOSU NA 2023. GODINU.

Tablica 8.
Glavna emitivna tržišta stranih posjetitelja prema državi podrijetla u 2024. godini

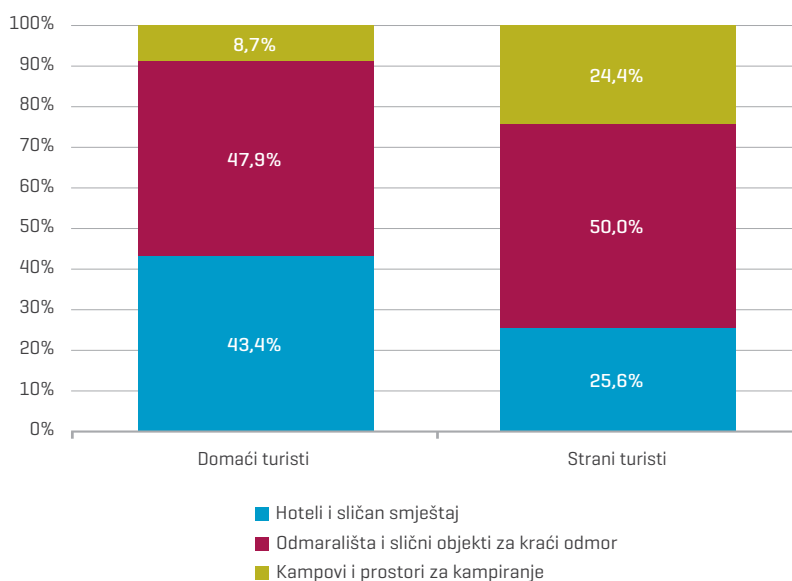
Izvor: Državni zavod za statistiku.

	Broj noćenja 2023.	Broj noćenja 2024.	Indeks promjene noćenja 2024. 2023.	Struktura noćenja 2024., %	Broj noćenja po dolasku 2024.
Njemačka	22.329.473	21.101.453	94,5	24,8	4,9
Slovenija	7.684.254	7.934.845	103,3	9,3	5,0
Austrija	7.640.145	7.520.947	98,4	8,9	4,3
Poljska	6.359.514	6.787.380	106,7	8,0	4,8
Češka	5.010.620	4.632.254	92,4	5,5	3,9
Ujedinjeno Kraljevstvo	3.466.794	3.764.978	108,6	4,4	2,1
Italija	3.932.149	3.682.278	93,6	4,3	2,7
Mađarska	3.326.048	3.608.041	108,5	4,2	2,4
Slovačka	3.031.928	3.074.695	101,4	3,6	6,4
Nizozemska	3.009.590	2.921.014	97,1	3,4	6,1
Bosna i Hercegovina	1.768.600	2.028.752	114,7	2,4	4,1
Francuska	1.890.220	2.003.963	106,0	2,4	4,5
SAD	1.733.959	1.885.296	108,7	2,2	3,4
Ukrajina	1.364.440	1.575.899	115,5	1,9	2,2
Švicarska	1.202.045	1.179.974	98,2	1,4	4,4
Švedska	1.048.308	1.154.139	110,1	1,4	4,6
Srbija	913.493	1.101.775	120,6	1,3	4,0

Najviše noćenja stranih turista, 42,5 milijuna, ostvareno je u odmaralištima i sličnim objektima (50,0 posto ukupno ostvarenih noćenja stranih turista). Zatim slijede hoteli i sličan smještaj s ostvarenih 21,8 milijuna noćenja stranih turista, odnosno 25,6 posto. Najmanji se dio ukupnog broja noćenja stranih turista prošle godine realizirao u kampovima i prostorima za kampiranje, 20,7 milijuna, što čini 24,4 posto ukupnog broja noćenja stranih gostiju. Valja posebno istaknuti trend rasta udjela noćenja stranih gostiju u hotelima i sličnom smještaju. Taj je udio 2021. godine iznosio 20,5 posto, 2022. godine 24 posto, 2023. godine 25,2 posto, da bi 2024. godine nastavio s rastom i dosegnuo razinu od 25,6 posto.

Slika 17.
Struktura noćenja
stranih i domaćih turista
prema vrsti smještajnih
objekata u 2024. godini

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Usporedi li se ova struktura sa strukturom noćenja domaćih turista, najveća razlika uočava se kod hotela i sličnog smještaja te kod kampova i prostora za kampiranje. U hotelima i sličnom smještaju domaći su turisti prošle godine ostvarili 43,4 posto ukupnog broja noćenja domaćih turista, što je iznad udjela stranih turista od 25,6 posto. S druge strane, u kampovima i prostorima za kampiranje ostvareno je svega 8,7 posto ukupnog broja noćenja domaćih turista, što je značajno ispod udjela u strukturi noćenja stranih turista koji je iznosio već spomenutih 24,4 posto.

Značaj turizma u gospodarstvu Republike Hrvatske

 Kada je riječ o statističkom praćenju turizma, važno je napomenuti da turizam nije definiran kao zasebna kategorija (područje, odjeljak, skupina djelatnosti ili razred) unutar Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. (NKD 2007.), već se radi o skupu različitih djelatnosti, što otežava procjene njegova značaja za cjelokupno gospodarstvo. Prilikom procjenjivanja izravnoga ekonomskog doprinosa turizma nacionalnom gospodarstvu koristi se satelitski račun turizma. Satelitski račun turizma predstavlja dodatak Sustavu nacionalnih računa (SNA) i osmišljen je kako bi se omogućilo bolje uključivanje statistike turizma u statistiku nacionalnih računa. Državni zavod za statistiku je u ožujku 2025. godine po treći put objavio rezultate izračuna ekonomske važnosti turizma za hrvatsko gospodarstvo sukladno metodologiji satelitskog računa turizma. Prethodni izračun ekonomske važnosti turizma utemeljen na metodologiji satelitskog računa turizma DZS je objavio u siječnju 2019. za 2016. godinu, a prvi izračun je objavio Institut za turizam 2014. za 2011. godinu.

Prema satelitskom računu turizma, udio sektora turizma u BDP-u Hrvatske za 2022. godinu iznosio je 11,3 posto (tablica 9). Usporedbe radi, 2011. godine sektor turizma činio je 10,4 posto BDP-a Hrvatske (Institut za turizam, 2014). Pored udjela turizma u BDP-u nacionalnog gospodarstva, najvažniji pokazatelji izvedeni iz satelitskog računa turizma su: vrijednost unutarnje turističke potrošnje, dolazni turistički izdaci, domaći turistički izdaci, bruto dodana vrijednost (BDV) turističkih djelatnosti i izravna bruto dodana vrijednost turizma.

Prema procjenama za 2022. godinu, unutarnja turistička potrošnja iznosila je 115,1 milijardu kuna, od čega su unutarnji turistički izdaci iznosili 112,8 milijardi kuna (98,0 posto), dok su ostale sastavnice potrošnje iznosile 2,3 milijarde kuna (2,0 posto) (tablica 10). Promotri li se struktura unutarnje turističke potrošnje prema rezidentnosti turista, vidljivo je kako prevladava potrošnja stranih turista s udjelom od 87,6 posto (98,8 milijardi kuna), dok izdaci domaćih turista čine tek 12,4 posto (13,99 milijardi kuna) turističke potrošnje. U ukupnim izdacima stranih turista prevladavaju

UDIO SEKTORA TURIZMA U BRUTO DOMAĆEM PROIZVODU HRVATSKE ZA 2022. GODINU IZNOSIO JE 11,3 POSTO.

izdaci turista koji su ostvarili barem jedno noćenje te čine 94,0 posto ukupnih izdataka, dok jednodnevni posjetitelji ostvaruju 6,0 posto dolaznih turističkih izdataka. Nadalje, prema procjenama za 2022. godinu, turističke djelatnosti ostvarile su bruto dodanu vrijednost u visini od 104,0 milijarde kuna, odnosno 24,5 posto ukupno ostvarenog BDV-a te godine (tablica 9). Na taj način procijenjena bruto dodana vrijednost predstavlja zbroj ukupne bruto dodane vrijednosti svih poslovnih jedinica koje pripadaju turističkim djelatnostima, bez obzira na to pruža li se sva proizvodnja posjetiteljima i neovisno o stupnju specijalizacije procesa proizvodnje. Bruto dodana vrijednost turističkih djelatnosti zabilježila je u 2022. godini nominalni rast od 25,6 posto u odnosu na 2019. godinu. Izravna bruto dodana vrijednost turizma koja se računa kao zbroj dijela bruto dodane vrijednosti koju u gospodarstvu stvaraju turističke djelatnosti ili ostale djelatnosti koje služe izravno posjetiteljima u odgovoru na unutarnju turističku potrošnju bila je niža i iznosila 44,7 milijardi kuna te je činila 10,5 posto ukupnog BDV-a (tablica 9). Za usporedbu, izravna bruto dodana vrijednost turizma 2019. godine iznosila je 38,5 milijardi kuna, odnosno 11,4 posto ukupnog BDV-a. Turistički omjer (omjer unutarnje turističke potrošnje i ukupne ponude dobara i usluga) u 2022. iznosio je 0,0872, što znači da je 8,7 posto ukupne ponude dobara i usluga korišteno za podmirenje turističke potražnje.

Tablica 9.
Bruto dodana vrijednost
turističkih djelatnosti,
izravna bruto dodana
vrijednost turističkih
djelatnosti i izravni bruto
domaći proizvod turizma
u 2016., 2019. i 2022.
godini

Napomena: p. b. = postotni bod.

Izvor: Državni zavod za statistiku.

	2016.	2019.	2022.	Indeks 2022./2019.
Bruto dodana vrijednost turističkih djelatnosti, u milijunima kuna	69.948	82.840	104.069	125,6
Udio bruto dodane vrijednosti turističkih djelatnosti u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti	24,0%	24,4%	24,5%	0,1 p. b.
Izravna bruto dodana vrijednost turizma, u milijunima kuna	31.734	38.509	44.734	116,2
Udio izravne bruto dodane vrijednosti turizma u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti	10,9%	11,4%	10,5%	-0,9 p. b.
Izravni BDP turizma, u milijunima kuna	40.040	48.739	57.676	118,3
Udio turizma u BDP-u	11,4%	11,8%	11,3%	-0,5 p. b.

Tablica 10.
Unutarnja turistička
potrošnja u 2016., 2019.
i 2022. godini,
u milijunima kuna

Izvor: Državni zavod za statistiku.

	2016.	2019.	2022.	Indeks 2022./2019.
Unutarnji turistički izdaci	76.955	89.642	112.799	125,8
Dolazni turistički izdaci	66.433	77.968	98.806	126,7
Domaći turistički izdaci	10.523	11.674	13.993	119,9
Ostale sastavnice turističke potrošnje	1.661	2.081	2.323	111,6
Ukupna unutarnja turistička potrošnja	78.616	91.724	115.122	125,5

Za procjenu doprinosa turističkog sektora broju poduzeća i ukupnoj zaposlenosti hrvatskog gospodarstva korištena je metodologija Eurostata. Prema toj je metodologiji sektor turizma sastavljen od pet djelatnosti: djelatnosti prijevoza, djelatnosti pružanja smještaja, djelatnosti pripreme i posluživanja hrane i pića, djelatnosti iznajmljivanja i zakupa motornih vozila te djelatnosti putničkih agencija. Obuhvat djelatnosti temelji se na Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD 2007.), i to na razini odjeljaka, skupina i razreda [4 znamenke]. Djelatnost prijevoza obuhvaća sljedeće razrede: 4910 – Željeznički prijevoz putnika, međugradski, 4932 – Taksi služba, 4939 – Ostali kopneni prijevoz putnika, d. n., 5010 – Pomorski i obalni prijevoz putnika, 5030 – Prijevoz putnika unutrašnjim vodenim putovima te 5110 – Zračni prijevoz putnika. U djelatnost pružanja smještaja ulaze razredi iz područja H, odjeljka 55 (Smještaj): 5510 – Hoteli i sličan smještaj, 5520 – Odmarališta i slični objekti za kraći odmor i 5530 – Kampovi i prostori za kampiranje. Djelatnost pripreme i usluživanja hrane i pića obuhvaća razred 5610 – Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane i razred 5630 – Djelatnosti pripreme i usluživanja pića. Djelatnost iznajmljivanja i zakupa motornih vozila sačinjavaju razred 7721 – Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) opreme za rekreaciju i sport i skupina N771 – Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) motornih vozila. Djelatnost putničkih agencija obuhvaća cijeli odjeljak 79 – Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperator) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima.

Posljednji podaci o broju zaposlenih i broju poduzeća na ovoj razini NKD-a dostupni su za 2023. godinu iz baze podataka Državnog zavoda za statistiku Strukturne poslovne statistike³.

³ Strukturne poslovne statistike (SPS) osiguravaju informacije o prihodima i rashodima, zaposlenosti, produktivnosti, nacionalnoj i regionalnoj specijalizaciji, veličini poduzeća, investicijama itd. Podaci su prikazani prema područjima i odjeljcima Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. (NKD 2007.). Obuhvaćena su aktivna poduzeća – pravne i fizičke osobe – koja su, prema glavnoj djelatnosti, svrstana u područja B do N te u odjeljak 95 područja S NKD-a 2007.

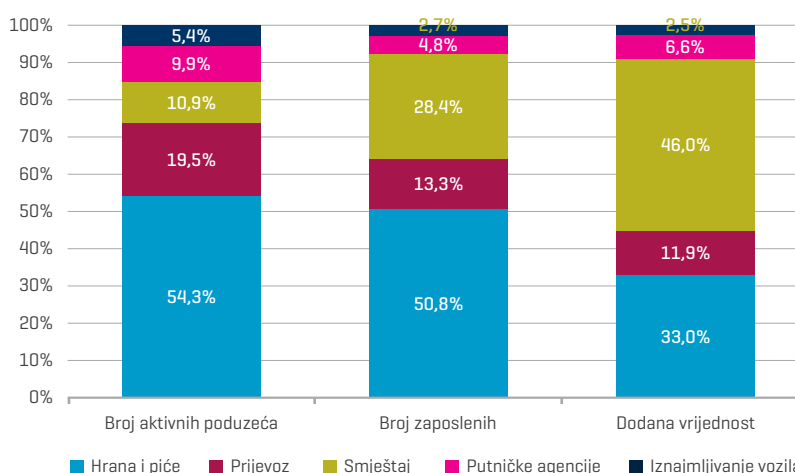
U turizmu u Hrvatskoj je u 2023. godini bilo aktivno 31.557 poduzeća koja su zapošljavala 151.338 radnika. Poduzeća turističkog sektora čine 13,1 posto ukupnog broja poduzeća u Hrvatskoj 2023. godine i na njih otpada 12,9 posto ukupne zaposlenosti poduzetničkog sektora. Turistički sektor obilježava ispodprosječni broj zaposlenih po poduzeću, 4,8 zaposlenih, dok prosjek na razini hrvatskog gospodarstva iznosi 4,9 zaposlenih po poduzeću. Analizira li se vrijednost ovog pokazatelja po pojedinim turističkim djelatnostima, vidljivo je da se kao izrazito radno intenzivna djelatnost ističe djelatnost pružanja smještaja s 12,5 zaposlenih po poduzeću. U ostalim se djelatnostima prosječan broj zaposlenih po poduzeću kretao u rasponu od 2,3 zaposlena po poduzeću u djelatnosti putničkih agencija do 4,5 zaposlenih u djelatnosti hrane i pića.

Analiza strukture broja poslovnih subjekata po turističkim djelatnostima pokazuje kako više od polovice poduzeća, njih 17.133 (54,3 posto) čine poduzeća koja obavljaju djelatnost posluživanja hrane i pića, zatim slijede poduzeća registrirana u djelatnosti prijevoza (6.145 ili 19,5 posto) i poduzeća koja obavljaju djelatnost pružanja smještaja (3.439 ili 10,9 posto) (slika 18). Djelatnost iznajmljivanja vozila bilježi najmanji broj poslovnih subjekata, 1.704 (5,4 posto), dok putničke agencije čine 9,9 posto ukupnog broja poduzeća turističkog sektora u Hrvatskoj.

Struktura zaposlenosti po djelatnostima prikazuje u kojoj mjeri pojedine djelatnosti pridonose ukupnoj zaposlenosti sektora turizma (slika 18). Turističke djelatnosti s većim udjelom u ukupnom broju poduzeća ujedno su i djelatnosti s većim doprinosom zaposlenosti: djelatnost pripreme i usluživanja hrane i pića (50,8 posto), djelatnost pružanja smještaja (28,4 posto), prijevoz (13,3 posto), putničke agencije (4,8 posto) i djelatnost iznajmljivanja vozila (2,7 posto).

Slika 18.
Struktura poduzeća,
zaposlenosti i
dodane vrijednosti po
djelatnostima sektora
turizma, 2023.

Izvor: Državni zavod za statistiku.

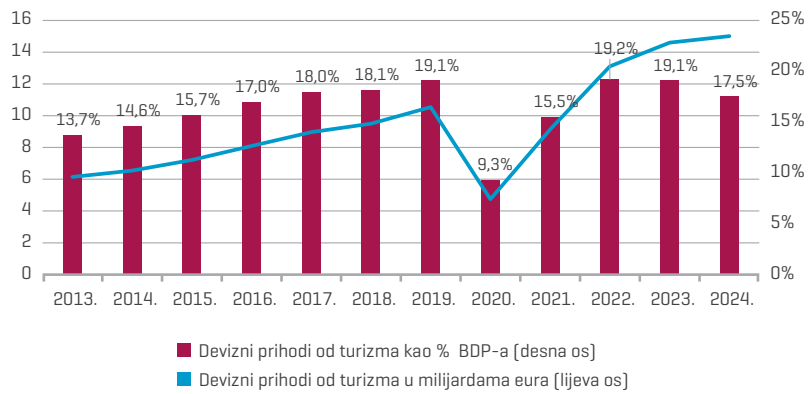

Slika 19.
Devizni prihodi od turizma u Hrvatskoj, 2013. – 2024.

Izvori: Hrvatska narodna banka i Državni zavod za statistiku.

“ Najveći doprinos dodanoj vrijednosti turističkog sektora daje djelatnost smještaja, u kojoj je 2023. godine realizirano 46,0 posto ukupne dodane vrijednosti turizma.

“ Turizam je 2024. godine ostvario devizne prihode u visini od 15,0 milijardi eura, što čini 17,5 posto bruto domaćeg proizvoda Republike Hrvatske.

Djelatnost smještaja daje najveći doprinos dodanoj vrijednosti ukupnog turističkog sektora. U toj djelatnosti je u 2023. godini realizirano 1,8 milijardi eura dodane vrijednosti, što čini 46,0 posto ukupne dodane vrijednosti turizma. Istovremeno, prema veličini doprinosa dodanoj vrijednosti ukupnog turističkog sektora, slijedi djelatnost hrane i pića, u kojoj je ostvareno 1,3 milijarde eura dodane vrijednosti, što čini 33,0 posto ukupne dodane vrijednosti sektora turizma. U djelatnosti prijevoza ostvareno je 11,9 posto ukupne dodane vrijednosti turizma, u djelatnosti putničkih agencija 6,6 posto, dok je u djelatnosti iznajmljivanja vozila realizirano 2,5 posto ukupne dodane vrijednosti turizma Republike Hrvatske.

Hrvatski turizam je 2024. godine ostvario devizne prihode u visini od 15,0 milijardi eura, što čini 17,5 posto bruto domaćeg proizvoda⁴ (slika 19). U 2024. godini je premašena razina deviznih prihoda od stranih turista iz pretpandemijske 2019. godine kada je iznosila 10,5 milijardi eura.

⁴ Procjena na temelju podataka Hrvatske narodne banke.

Najveća trgovačka društva

— Prema podacima Fine, u 2024. godini je u djelatnosti 55.10 „Hoteli i sličan smještaj“ bilo aktivno 1.626 poslovnih subjekata⁵ koji su ostvarili ukupne prihode od 3,0 milijarde eura, što u odnosu na 2023. godinu predstavlja povećanje od 10,5 posto. S obzirom na veličinu⁶ poslovnih subjekata, u 2024. godini bilo je 1.241 mikro, 18 malih, 85 srednjih i 282 velikih poduzeća. Analiza financijskih pokazatelja deset vodećih trgovačkih društava u djelatnosti „Hoteli i sličan smještaj“ ukazuje na pozitivna kretanja sektora tijekom 2024. godine [tablica 11]. Osnovna obilježja poslovanja deset vodećih trgovačkih društava su povećanje prihoda i zaposlenosti te poslovanje s dobiti. Ukupni prihodi deset vodećih trgovačkih društava ovog sektora u 2024. godini iznosili su 1,4 milijarde eura i bili za 8,7 posto veći u odnosu na prethodnu godinu. Broj zaposlenih povećan je s ukupno 13.561 u 2023. na 13.576 u 2024. godini. Svih deset vodećih trgovačkih društava u djelatnosti „Hoteli i sličan smještaj“ zaključilo je 2024. godinu s pozitivnim poslovnim rezultatom, a gledano kumulativno, ostvarilo je dobit u visini od 193,8 milijuna eura. Najveću bruto dobit ostvarilo je društvo Plava laguna d.d. u visini od 59,9 milijuna eura, iza kojeg s ostvarenom bruto dobiti od 40,1 milijun eura slijedi Maistra d.d. te zatim Valamar Riviera d.d. koja je ostvarila bruto dobit od 31 milijun eura. Snažniji rast ukupnih prihoda od rasta zaposlenosti doveo je do povećanja proizvodnosti rada na razini grupe deset vodećih društava ovog sektora s 92,5 tisuće eura u 2023. na 100,4 tisuće eura u 2024. godini. Vrijednost koeficijenta tekuće likvidnosti, koji mjeri sposobnost vodećih hotelskih poduzeća da podmire kratkoročne obveze na dan sastavljanja bilance, u 2024. godini iznosila je 1,03 te je u odnosu na 2023. godinu, kada je iznosila 0,96, nešto povoljnija. Zanimljiv je podatak da deset vodećih trgovačkih društava u 2024. godini ostvaruje čak 41,2 posto ukupnih prihoda djelatnosti „Hoteli i sličan smještaj“.

⁵ Obuhvat se odnosi samo na subjekte koji predaju godišnja financijska izvješća.

⁶ Prema Zakonu o računovodstvu [NN 85/24, 145/24], poduzetnici se ovisno o pokazateljima (ukupna aktiva, prihodi i prosječni broj radnika) razvrstavaju u četiri kategorije: mikro, mali, srednji i veliki poduzetnici. Mikro poduzetnici su subjekti s aktivom do 450.000,00 eura, prihodima do 900.000,00 eura i godišnjim prosjekom od 10 zaposlenih. Mali poduzetnici su oni koji ne ulaze u kategoriju mikro poduzetnika i aktiva im iznosi do 5 milijuna eura, prihodi do 10 milijuna eura te u prosjeku godišnje zapošljavaju 50 zaposlenih. Srednji poduzetnici su oni koji ne ulaze u prve dvije kategorije i aktiva im iznosi do 25 milijuna eura, prihodi do 50 milijuna eura, a prosječan broj radnika tijekom poslovne godine je 250. Veliki poduzetnici prelaze pokazatelje za srednje poduzetnike u 2 od 3 kriterija.

Tablica 11.

Prosječne vrijednosti odabranih pokazatelja poslovanja deset vodećih trgovačkih društava u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u 2023. i 2024. godini

Napomene: Bruto marža = bruto dobit/ukupan prihod*100; koeficijent tekuće likvidnosti = kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze; koeficijent zaduženosti = ukupne obveze/ukupna imovina; produktivnost = ukupan prihod/broj zaposlenih; p. b. = postotni bod.

Izvor: Fina.

	2023.	2024.	2024./2023.
Ukupni prihod (u milijunima eura)	1.254,86	1.363,42	108,7
Dobit prije oporezivanja (u milijunima eura)	162,75	193,81	119,1
Broj zaposlenih	13.561	13.576	100,1
Bruto marža (u %)	13,0	14,2	1,2 p. b.
Proizvodnost rada (prihod u tisućama eura po zaposlenom)	4,5	4,8	0,3 p. b.
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	92,5	100,4	108,5
Koeficijent tekuće likvidnosti	0,38	0,38	99,9
Koeficijent ukupne zaduženosti	0,96	1,03	107,6

U tablici 12 prikazani su ključni pokazatelji poslovanja deset vodećih poduzeća iz hrvatskog turističkog sektora. Mjereno ukupnim prihodima, unutar deset vodećih društava turističkog sektora u 2024. godini nalaze se redom Valamar Riviera d.d., Maistra d.d., Plava laguna d.d., Imperial Riviera d.d., Arena Hospitality Group d.d., Sunce hoteli d.d., HUP-Zagreb d.d., Jadranski luksuzni hoteli d.d., Jadranka turizam d.o.o. i Liburnia Riviera Hoteli d.d.

“ Najveće prihode u 2024. godini ostvarila su društva Valamar Riviera d.d. [331 milijun eura] i Maistra d.d. [244,6 milijuna eura].

Svih deset vodećih poduzeća hrvatskog hotelijerskog sektora u 2024. godini ostvaruje povećanje prihoda u odnosu na 2023. Najveće međugodišnje povećanje ukupnih prihoda pritom bilježi društvo Imperial Riviera d.d. [24,4 posto], iza kojeg slijedi Valamar Riviera d.d. s rastom od 10,5 posto. U ostalim se društvima međugodišnji rast ukupnih prihoda kretao u rasponu od 2,8 posto [HUP-Zagreb d.d.] do 9,4 posto [Jadranka turizam d.o.o.]. Većina društava ostvaruje pozitivna kretanja i kada je riječ o broju zaposlenih. Smanjenje broja zaposlenih u odnosu na 2023. godinu bilježe tri vodeća hotelska poduzeća: Plava laguna d.d., HUP-Zagreb d.d. i Jadranski luksuzni hoteli d.d. Promotri li se koeficijent zaduženosti, nepovoljnu vrijednost bilježi samo HUP-Zagreb d.d. [0,56], što znači da je imovina tog društva 1,8 puta veća od njegovih obveza. Istovremeno, najveću likvidnost ostvaruju Jadranski luksuzni hoteli d.d. [2,4] i Sunce hoteli d.d. [2,0].

Od deset najvećih trgovačkih društava u sektoru turizma, u stopostotnom privatnom vlasništvu nalaze se Maistra d.d. [100 posto domaći kapital], Plava laguna d.d. [85 posto strani kapital], Jadranka turizam d.o.o. [100 posto domaći kapital], Sunce hoteli d.d. [100 posto domaći kapital], Jadranski luksuzni hoteli d.d. [100 posto domaći kapital] i HUP-Zagreb d.d. [100 posto domaći kapital]. U mješovitom vlasništvu s udjelom privatnog vlasništva većim od 50 posto nalaze se Valamar Riviera d.d. [47 posto strani kapital], Arena Hospitality Group d.d. [1 posto strani kapital], Imperial Riviera d.d. [100 posto domaći kapital] i Liburnia Riviera Hoteli d.d. [71 posto strani kapital]. U mješovitom vlasništvu s udjelom državnog vlasništva većim od 50 posto nalazi se jedino društvo Liburnia Riviera Hoteli d.d.

U 2024. GODINI JE DESET VODEĆIH TRGOVAČKIH DRUŠTAVA DJELATNOSTI „HOTELI I SLIČAN SMJEŠTAJ“ OSTVARILO UKUPNE PRIHODE OD 1,3 MILIJARDE EURA, ŠTO JE 4,8 POSTO VIŠE NEGO PRETHODNE GODINE.

Tablica 12.

Odabrani pokazatelji deset najvećih trgovačkih društava prema prihodima u 2024. godini

	Ukupni prihod (u mil. eura)	Bruto dobit (u mil. eura)	Koeficijent zaduženosti	Koeficijent tekuće likvidnosti	Bruto marža (u %)	Produktivnost (u tis. eura)
Valamar Riviera d.d.	331,0	31,0	0,46	0,6	9,4	93,3
Maistra d.d.	244,6	40,1	0,32	1,3	16,4	99,7
Plava laguna d.d.	225,6	59,9	0,36	1,4	26,6	128,8
Imperial Riviera d.d.	114,1	11,8	0,35	0,6	10,3	109,7
Arena Hospitality Group d.d.	100,4	10,6	0,29	1,4	10,6	104,8
Sunce hoteli d.d.	81,0	9,3	0,24	2,0	11,5	89,1
HUP-Zagreb d.d.	70,0	2,3	0,56	1,2	3,3	82,6
Jadranski luksuzni hoteli d.d.	67,0	19,0	0,42	2,4	28,4	116,9
Jadranka turizam d.o.o.	65,4	4,8	0,35	0,9	7,4	80,2
Liburnia Riviera Hoteli d.d.	64,4	4,9	0,37	1,1	7,6	94,2

Napomene: Bruto marža = bruto dobit/ukupan prihod*100; koeficijent tekuće likvidnosti = kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze; koeficijent zaduženosti = ukupne obveze/ukupna imovina; produktivnost = ukupan prihod/broj zaposlenih.

Izvor: Poslovna Hrvatska.

Tablica 13.

Deset vodećih trgovačkih društava u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u 2024. godini prema podrijetlu kapitala i vrsti vlasništva

	Podrijetlo kapitala	Vlasništvo
Valamar Riviera d.d.	47% strani kapital	mješovito, > 50% privatno vlasništvo
Maistra d.d.	100% domaći kapital	privatno vlasništvo
Plava laguna d.d.	85% strani kapital	privatno vlasništvo
Arena Hospitality Group d.d.	1% strani kapital	mješovito, > 50% privatno vlasništvo
Imperial Riviera d.d.	100% domaći kapital	mješovito, > 50% privatno vlasništvo
Sunce hoteli d.d.	100% domaći kapital	privatno vlasništvo
HUP-Zagreb d.d.	100% domaći kapital	privatno vlasništvo nakon pretvorbe
Jadranski luksuzni hoteli d.d.	100% domaći kapital	privatno vlasništvo
Jadranka turizam d.o.o.	100% domaći kapital	privatno vlasništvo
Liburnia Riviera Hoteli d.d.	100% domaći kapital	mješovito, > 50% državno vlasništvo

Izvor: Poslovna Hrvatska.

Izvještaj sa Zagrebačke burze

Na Zagrebačku burzu⁷ uvršteno je 14 dioničkih društava iz djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Od vodećih deset društava iz ove djelatnosti, na Zagrebačku burzu uvršteno je njih šest, i to redom Arena Hospitality Group d.d., Imperial Riviera d.d., Liburnia Riviera Hoteli d.d., Maistra d.d., Plava laguna d.d. i Valamar Riviera d.d. U sastavu burzovnog indeksa Zagrebačke burze CROBEX nalaze se tri trgovačka društva iz hotelskog sektora, Arena Hospitality Group d.d. s težinom u indeksu od 1,72 posto, Valamar Riviera d.d. s težinom u indeksu od 10,63 posto i Plava laguna d.d. s težinom u indeksu od 3 posto.

“Indeks CROBEXturist je u 2024. godini ostvario međugodišnji pad od 0,16 posto, dok u prvoj polovici ove godine bilježi rast od 11 posto.

Kako bi se olakšalo praćenje tržišnih trendova i donošenje investicijskih odluka, od 22. veljače 2013. godine na Zagrebačku burzu uvedeni su i sektorski indeksi koji su uobičajeni na velikim svjetskim burzama. Jedan od takvih indeksa je i CROBEXturist kojim se prate prinosi i rizici u sektoru turizma. Radi se o cjenovnom indeksu, a uvjeti za uvrštenje u indeks su najmanje 60 posto dana trgovanja i *free float* tržišna kapitalizacija veća od 1,3 milijuna eura, dok je broj sastavnica neograničen (pri čemu svaka sastavnica ima jednaku težinu u indeksu)⁸. Bazni je datum 21. veljače 2013., a bazna vrijednost 1.000. U sastavu ovog indeksa trenutno se nalaze dionice društava Arena Hospitality Group d.d., Helios Faros d.d., Plava laguna d.d. i Valamar Riviera d.d. Indeks CROBEXturist u 2024. godini ostvario je pad od 0,16 posto u odnosu na prethodnu godinu, dok je godinu dana ranije ostvario međugodišnji rast od 16,7 posto. Dionica Valamar Riviere d.d. u 2024. godini bila je sedma po redu najtrgovanija dionica na Zagrebačkoj burzi te je ostvarila međugodišnji rast prometa od 11 posto. Prema podacima trgovanja na Zagrebačkoj burzi, od siječnja do lipnja ove godine indeks CROBEXturist zabilježio je međugodišnji rast od 14 posto, a dionica Valamar Riviere d.d. i dalje je sedma po redu dionica s najvećim prometom. Istovremeno, dionica Liburnia Riviera Hotela d.d. treća je po redu prema najvećem međugodišnjem porastu cijene (170,5 posto), dok je dionica društva Helios Faros d.d. imala najveći međugodišnji pad cijene (-42,2 posto).

⁷ Informacije preuzete sa Zagrebačke burze, <https://www.zse.hr>

⁸ Prema Odluci o indeksu CROBEXplus® i sektorskim indeksima od 16. prosinca 2022. godine. Preuzeto s: https://zse.hr/UserDocsImages/index_documents/2022-CROBEXplus-Odluka-EUR.pdf

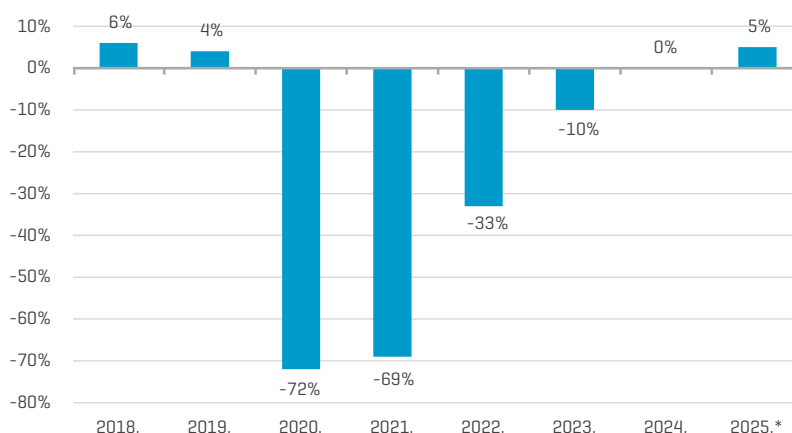
Svjetski turizam u 2025. i 2024. godini⁹

— U razdoblju od siječnja do rujna ove godine zabilježena je 1,1 milijarda međunarodnih dolazaka turista (posjetitelji s barem jednim noćenjem), što je oko 50 milijuna (5 posto) više nego u istom razdoblju 2024. U odnosu na isto razdoblje pretpandemijske 2019. godine, broj dolazaka međunarodnih turista zabilježio je rast od 3 posto. Ovakva kretanja ukazuju na stabilnu globalnu potražnju za putovanjima tijekom cijele godine, usprkos visokoj inflaciji cijena turističkih usluga i oprezu putnika zbog geopolitičkih i trgovinskih napetosti. Štoviše, treće tromjesečje ove godine zabilježilo je međugodišnji rast međunarodnih dolazaka od 4 posto, uz snažnu ljetnu sezonu na sjevernoj hemisferi.

Slika 20.
Međugodišnje stope
promjene broja
međunarodnih dolazaka
turista na globalnoj
razini, 2018. – 2025.*

Napomena: * Podatak za 2025. godinu odnosi se na međugodišnju stopu promjene u razdoblju od siječnja do rujna.

Izvor: UN Tourism (2025).

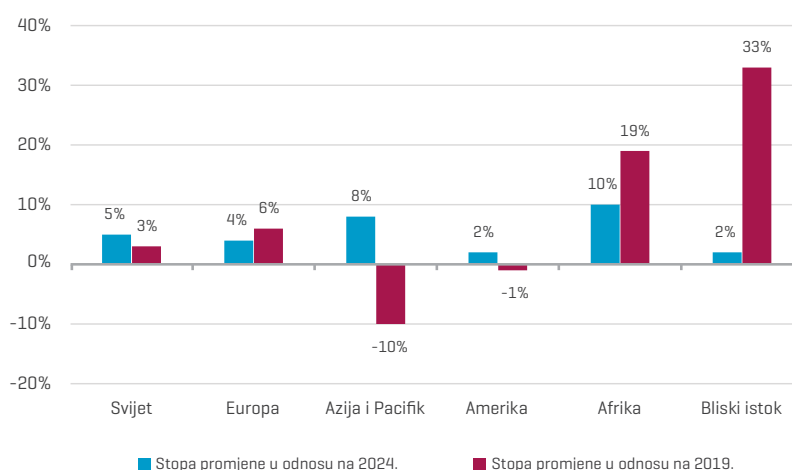
Tijekom prvih devet mjeseci 2025. godine zabilježen je rast međunarodnih putovanja u većini svjetskih regija, kako u odnosu na isto razdoblje 2024. tako i u odnosu na isto razdoblje pretpandemijske 2019. godine (slika 21). Najbolje turističke rezultate pritom ostvaruju Europa, Afrika i Azija. Afrika u 2025. godini bilježi međugodišnji rast međunarodnih putovanja od 10 posto. Europa je sa 625 milijuna međunarodnih dolazaka u razdoblju od siječnja do rujna ove godine najposjećenija svjetska turistička destinacija (65 posto svjetskog turizma). Europa u usporedbi s istim razdobljem

⁹ Ovo poglavlje napisano je na temelju podataka preuzetih od UN Tourism (engl. United Nations World Tourism Organization — Svjetska turistička organizacija Ujedinjenih naroda).

2024. ostvaruje rast od 4 posto, a u odnosu na 2019. godinu od čak 6 posto. Snažnu ljetnu sezonu potvrđuju dobri rezultati u svim europskim podregijama. Najsnažniji međugodišnji rast broja međunarodnih dolazaka turista ostvaruje srednja i istočna Europa (8 posto), zatim slijedi zapadna Europa s rastom od 5 posto, dok južna mediteranska Europa ostvaruje rast od 3 posto. Istovremeno, broj međunarodnih turističkih dolazaka na području Amerike bilježi međugodišnji rast od 2 posto. Najsnažniji rast, od 9 posto, ostvaruje Južna Amerika, dok Srednja Amerika bilježi rast od 3 posto, a Karibi ostvaruju skromni rast od 1 posto. Sjeverna Amerika, s druge strane, u razdoblju od siječnja do rujna 2025. godine ostvaruje 1 posto manje dolazaka međunarodnih turista u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Porast međunarodnih putovanja bilježi i Bliski istok (2 posto u odnosu na 2024. godinu). To predstavlja čak 33 posto više dolazaka nego u 2019., što Bliski istok čini svjetskom regijom s najsnažnijim rezultatima u odnosu na pretpandemijsku godinu. Premda u prvih devet mjeseci Azija i Pacifik ostvaruju značajan rast u odnosu na isto razdoblje 2024. godine (8 posto), još uvijek nije dosegnuta razina turističkog prometa iz 2019.

Slika 21.
Međugodišnje stope promjene međunarodnih dolazaka turista po svjetskim regijama, u %, 2025./2024. i 2025./2019., od siječnja do rujna

Izvor: UN Tourism (2025).

Prema podacima Međunarodne udruge zračnih prijevoznika (engl. International Air Transport Association), međunarodni zračni promet je u razdoblju od siječnja do rujna 2025. povećan za 7 posto u odnosu na isto razdoblje 2024. godine.

Prema projekciji organizacije UN Tourism iz siječnja ove godine, međunarodni turistički dolasci u 2025. trebali bi rasti 3 do 5 posto. Iako su globalni turistički rezultati za razdoblje od siječnja do rujna ove godine usklađeni s tom prognozom, ključni rizici i dalje ostaju visoke cijene putovanja i geopolitička neizvjesnost.

Zaključak i očekivanja

Turistički sektor u Hrvatskoj nastavlja s pozitivnim trendovima, uz naznaku da je u 2024. godini došlo do nastavka usporavanja aktivnosti. Tako je rast broja noćenja u 2024. godini na međugodišnjoj razini iznosio 1,4 posto, u 2023. godini 2,6 posto, u 2022. godini 28,3 posto, a u 2021. godini 72,1 posto. Usporavanje aktivnosti može se pripisati pojačanom konkurencijskom pritisku koji dolazi s drugih međunarodnih turističkih destinacija, ali i usporavanju gospodarskog rasta na glavnim emitivnim tržištima.

Sudeći barem prema broju realiziranih noćenja, zanimljivo je kako je 2024. godina uspjela premašiti rezultate iz pretpandemijske 2019. Pritom je broj noćenja u 2024. godini bio veći za 2,7 posto nego u 2019. godini. Nastavak pozitivnih kretanja zabilježen je i u prvih devet mjeseci ove godine, kada je Hrvatsku posjetilo 18,7 milijuna gostiju koji su ostvarili 89,4 milijuna noćenja. U odnosu na isto razdoblje 2024. godine, broj dolazaka turista povećan je za 2,3 posto, a broj noćenja za 1,2 posto. Od ukupnog broja ostvarenih noćenja turista od siječnja do rujna ove godine, strani gosti ostvarili su 91,0 posto, a domaći gosti 9,0 posto.

Zanimljivo je kako je u 2024. godini najveći relativni međugodišnji porast noćenja zabilježen u mjesecima koji su izvan ljetne sezone, i to u ožujku za 34,6 posto, u svibnju za 23,9 posto, u studenom za 20,2 posto, u listopadu za 9,0 posto i u veljači za 8,0 posto. Istovremeno je u srpnju i kolovozu došlo do tek blagog povećanja broja noćenja na godišnjoj razini. Pritom se broj noćenja u srpnju povećao za 0,5 posto, a u kolovozu za 1,1 posto. To ide u prilog činjenici o smanjenju sezonalnosti hrvatskog turizma u 2024. godini.

Iako su odmarališta i slični objekti za kraći odmor još uvijek najpoželjnija vrsta smještaja za turiste s obzirom na to da se u njima realizira gotovo polovina ukupnog broja noćenja, *primjetan je trend rasta udjela noćenja stranih gostiju u hotelima i sličnom smještaju.* Taj je udio 2021. godine iznosio 20,5 posto, 2022. godine 24 posto, 2023. godine 25,2 posto, da bi 2024. godine nastavio s rastom i dosegnuo razinu od 25,6 posto.

Nastavlja se trend skraćivanja boravka turista u hrvatskim turističkim odredištima. Mjereno pokazateljem ostvarenih noćenja po dolasku turista, može se ustvrditi kako su u prvih devet mjeseci 2025. godine strani turisti u prosjeku boravili 5,0 noći. Istovremeno, u 2024. godini zadržavali su se u prosjeku 5,1 noć, u 2023. godini 5,2 noći, a u 2022. godini 5,5 noći. U usporedbi sa stranim gostima, domaći gosti zadržavaju se znatno kraće u hrvatskim turističkim odredištima. U prvih devet mjeseci ove godine domaći turisti su se u prosjeku zadržavali u turističkim destinacijama 3,3 noći. Istovremeno, u 2024. godini domaći turisti su također boravili 3,3 noći po dolasku, a u 2023. i 2022. godini 3,4 noći po dolasku.

U strukturi gostiju u obalnom i kontinentalnom dijelu Hrvatske dominiraju strani turisti, uz napomenu da se kontinentalni dio Hrvatske znatno više oslanja na domaće goste u odnosu na obalni dio Hrvatske. Najpopularnije turističke destinacije u Hrvatskoj u 2024. godini bile su Dubrovnik s 4,2 milijuna noćenja, Rovinj s 4,1 i Poreč s 3,2 milijuna noćenja.

Analiza dolazaka i noćenja prema emitivnim tržištima pokazuje kako su najviše dolazaka i noćenja i u 2024. ostvarili turisti iz Njemačke, i to 3,1 milijun dolazaka [17,7 posto ukupno ostvarenih stranih dolazaka] i 22,3 milijuna noćenja [24,8 posto ukupno ostvarenih noćenja stranih turista]. Slijede turisti iz Slovenije [9,3 posto], Austrije [8,9 posto], Poljske [8,0 posto] i Češke [5,5 posto]. Analiza dinamike kretanja pokazuje *kako su turisti iz vodećeg emitivnog tržišta – njemačkog – zabilježili pad broja noćenja u 2024. godini, i to za 5,5 posto na međugodišnjoj razini.*

Analiza isplaćenih neto plaća ukazuje na zaostajanje turističkog sektora za prosjekom gospodarstva Hrvatske. To se može odraziti na poteškoće u privlačenju kvalificirane radne snage u ovaj sektor te posljedično na kvalitetu pružanja usluga te na produktivnost samog sektora.

Devizni prihodi od turizma i dalje rastu. Oni su u prva dva tromjesečja 2025. godine bili veći za 5,9 posto u usporedbi s istim razdobljem 2024. godine. Također, u odnosu na isto razdoblje u pretpandemijskoj 2019. godini devizni prihodi od turizma bili su veći za 55,8 posto. Na važnost turizma za hrvatsko gospodarstvo ukazuje podatak da je udio sektora turizma u BDP-u Hrvatske za 2022. godinu iznosio 11,3 posto. Usporedbe radi, 2011. godine sektor turizma činio je 10,4 posto BDP-a, a 2014. 11,4 posto [Rašić, 2023, str. 25].

Prema posljednjim dostupnim podacima Državnog zavoda za statistiku, *najveći doprinos ukupnoj dodanoj vrijednosti sektora turizma u 2023. godini dala je djelatnost smještaja. Pritom je u toj djelatnosti realizirana*

dodana vrijednost od 1,8 milijardi eura, što čini 46,0 posto ukupne dodane vrijednosti turističkog sektora. Uvedeni porez na nekretnine mogao bi se odraziti na ograničavanje ponude usluge smještaja na tržištu, što se može odraziti na rast cijena. Uz osjetni rast cijena hrane i pića te energenata prisutan u zadnjih nekoliko godina, rast cijena smještaja mogao bi pridonijeti slabljenju cjenovne konkurentnosti hrvatskog turizma. To bi u konačnici moglo pospješiti proces nastavka usporavanja turističke aktivnosti u narednom razdoblju.

Pozitivna kretanja turističkog prometa zabilježena su i na globalnoj razini. Tako je u prvih devet mjeseci ove godine ostvarena 1,1 milijarda međunarodnih dolazaka turista (posjetitelji s barem jednim noćenjem), što je oko 50 milijuna (5 posto) više nego u istom razdoblju 2024. Ovakva kretanja ukazuju na stabilnu globalnu potražnju za putovanjima tijekom cijele godine, usprkos visokoj inflaciji cijena turističkih usluga i oprezu putnika zbog geopolitičkih i trgovinskih napetosti. Štoviše, treće tromjesečje ove godine zabilježilo je međugodišnji rast međunarodnih dolazaka od 4 posto, uz snažnu ljetnu sezonu na sjevernoj hemisferi. Prema projekciji organizacije UN Tourism iz siječnja ove godine, međunarodni turistički dolasci u 2025. trebali bi rasti 3 do 5 posto. Iako su globalni turistički rezultati za razdoblje od siječnja do rujna ove godine usklađeni s tom prognozom, ključni rizici i dalje ostaju visoke cijene putovanja i geopolitička neizvjesnost.

Literatura:

- Buturac, G. i Rašić, I. [2024]. Sektorske analize: Turizam. *Sektorske analize*, 13(117), 1–40.
- Državni zavod za statistiku. [2019]. *Satelitski račun turizma za Republiku Hrvatsku u 2016*. Preuzeto s: https://web.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2018/12-04-01_01_2018.htm
- Državni zavod za statistiku. [2022, 31. siječnja]. *Satelitski račun turizma za Republiku Hrvatsku u 2019*. Preuzeto s: <https://podaci.dzs.hr/2021/hr/31541>
- Državni zavod za statistiku. [2025]. *Baza podataka Turizam*. Preuzeto s: <https://podaci.dzs.hr/hr/podaci/turizam/>
- Državni zavod za statistiku. [2025, 26. ožujka]. *Satelitski račun turizma za Republiku Hrvatsku u 2022*. Preuzeto s: <https://podaci.dzs.hr/2024/hr/101483>
- Državni zavod za statistiku. [2025]. *Strukturne poslovne statistike*. Preuzeto s: <https://www.dzs.hr/>
- Državni zavod za statistiku. [2025]. *Turizam u 2024*. Preuzeto s: <https://podaci.dzs.hr/media/mrhlz3py/si-1739-turizam-u-2024.pdf>
- Eurostat. [2024]. [Statistički podaci u području turizma]. Preuzeto s: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
- Fina Info.BIZ. [2025]. Preuzeto s: <https://infobiz.fina.hr/serviceinfo>
- Hrvatska narodna banka (HNB). [2025, 30. rujna]. *Tablica H2: Platna bilanca – robe i usluge*. Preuzeto s: <https://www.hnb.hr/statistika/statisticki-podaci/sektor-inozemstva/platna-bilanca>
- Institut za turizam. [2014]. *Turistička satelitska bilanca – Izravni i neizravni učinci turizma u RH*. Preuzeto s: <http://www.iztg.hr/UserFiles/file/novosti/2014/Opatija-TSA-2011.pdf>
- Rašić, I. [2023]. Sektorske analize: Turizam. *Sektorske analize*, 12(108), 1–41.
- UN Tourism. [2025]. *World tourism barometer*, 23(4), 1–5. Preuzeto s: https://pre-webunwto.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/2025-11/World_Tourism%20Barometer_Nov25_en_excerpt.pdf?VersionId=ETZAlkrEG8_IWh5.Mi7iMlehB4Kisc6

Izdavač

Ekonomski institut, Zagreb
Trg J. F. Kennedyja 7,
10000 Zagreb
Telefon: 01 2362 200
Fax: 01 2335 165
<http://www.eizg.hr>

Za izdavača

Ivana Rašić, ravnateljica

Glavna urednica

Ivana Rašić

Autori analize

Goran Buturac
Ivana Rašić

Izvršna urednica

Doris Dresto

Lektura

Doris Baničević

Grafička urednica

Jelena Marčetić

Grafičko oblikovanje

Studio 2M

Slika na naslovnici

CCO javna domena

Napomena

Sektorska analiza autorskog je karaktera i ne odražava nužno stav Ekonomskog instituta, Zagreb.

Sljedeća analiza *Analiza odabranih sektora Republike Hrvatske* izlazi u prosincu 2025.

Sufinancira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja isključivo su stavovi autora i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije.

Ni Europska unija ni Europska komisija ne mogu se smatrati odgovornima za njih.